

HÆFTE
VI

UNDER DANNEBROG

JUNI
1927

Joh. Chr. Petersen & Søn,
Studiestræde 19. Telf. C. 300.

Alle Metaller: Bly, Kobber, Nysølv, Nikkel, Tin,
Zink etc. i Blokke, Stænger, Traad, Rør og Plader.
Slaglod Asbest.

Stort Lager. Forlang Offerter. Billigste Priser.

Brug dansk Accumulatorsyre.

Leveres i alle Styrkegrader fra:

A/s Dansk Svovlsyre & Superfosfat-Fabrik.

Anton Hansen Slagtermester

KORSGADE

Leverandør til Marinen.

NYBORG

TRIFOLIUMS

MÆLK

Telf. 9204 - 9205 - 9232

AVERTÈR I »UNDER DANNEBROG«

Jacob Holm & Sønners Fabriker A/s

Reberbanegade 3.

Kjøbenhavn S.

Telegr.:
Holmøgnør.

Tougværk

Telefon: 1611.
9117.

A. C. REINHARDT
HATTEFABRIKANT

ST. KONGENSGADE 85.

TELEFON PALÆ 3720.

Silkehatte af eget Fabrikat.

Stort Lager af fineste engelske og italienske Filthatte.

Stofhatte i stort Udvalg. — Hatte afstryges

A/s Accumulator-Fabriken

Leverandør af alle Typer Accumulatorer.

Vesterbrogade 53, København.

Telefon: 2161 - 7961 - 7981. — Fabrik i Lyngby.

Leverandør til Marinen.

Vilh. Foss' Eftfl. VINHANDEL

Leverandør til Hs. Maj. Kongens Hof, Marinen, Københavns Raadhus, København.
Kommunes samtlige Hospitaler samt andre offentlige og private Institutioner.

Dansk Trykluft Kompagni A/s

Tlf. Central 1993 Bernstorffsgade 21 Tlgr.-Adr.: DATRYKO

Trykluftanlæg til Farvesprøjtning.

D. T. K. Malepistoler Nr. 50.

Aktieselskabet Randers Rebslaaeri.

Hampetrosser, Manillatrosser, Kokostrosser,
:: Transmissionstouge, Staaltrusser, etc. ::

Lager i København: ANTON JENSEN, Strandgade 44

Telefon 12.665

AKTIESELSKABET

C. OLESEN

MANFAKTUR EN GROS OG FABRIKATION
DANSK PLYS OG MØBELSTOF-FABRIK I KASTRUP

C. V. Petersen,
Bageri & Conditori,

St. Kongensgade 91.

Telefon 5712.

Ankere, Kæder, Tovværk, Staalwire
samt alle Skibsartikler.

Fh. John Forbæchs Eff. St. Annæplads 19-21 Tlf. 235. København K.

Aktieselskabet Nordisk Kaffekompagni

København, Odense, Aarhus, Esbjerg, Haderslev, Helsingfors.

Største Brænderidrift i Norden.

Dampskibsselskabet „Atalanta“

Malmøgade 3.

Telf. Central 1418.

Telf. Central 1418.

Sæbe- & Imprægneringsfabriken

„GARANTOL“

G. W. Jørgensen & Co.
— Frederikssundsvej 288 —

Krystalsæber og grøn Sæbe, Imprægneringmidlet „GARANTOL“
til Presenninger, Sejl, Telte etc. Lev. til Orlogsværftet.

F. P. Busse,

Nørre Allé

Leverandør til Marineforeningen.

— Kaffe, Colonial etc. —

Telefon 11065.

Brødrene Henze, Bragesgade 8. - L.
Telefon 30 02 - 30 45

Nagler — Bolte — Møtriker m. m.

Arbo-Bähr & Co. A/S

Vodroffsvej 4 B.

Tlf. 4600 & 4606.

Bedste Forbindstoffer. Faas gennem Apotekerne.

J. S. V. WEILBACH

Grundl. 1755. - Kgl. Hoflever.
Niels Juelsg. 6. - Tlf. 1220.

Reglementerede Flag og Vimpler.

Leverandør af Marineforeningens Flag og Dekorationsflag.

PETERSEN & ALBECK
ILTFABRIKKEN

ENGHAVE BRYGGE B.

TELEFON: C. 4420

Alt til Autogen Sveising og Skæring.

J. WIEDEMANN'S

statskontrollerede

Fedevare- og Pøsefabrik

RABESHAVE LANGEBOGADE 6

Telefon 798

OTTO SUENSON & CO.

Dr. Tvergade 7, Telefon Central 482.

Vin og Cigarer.

Leverandør til Søofficersforeningen og Officersforeningen.

H. Føns Christensen,

H. C. Ørstedsgade 10. København V.

Tlf. V. 4190 & V. 4191. Telegr.-Adr.: FØNSMETAL.

Specialforretning.

Maskinskruer, Møtrikker, og Underlagsskiver.

L. A. JØRGENSENS
Bogtrykkeri,

Rosengaarden 13.

Telf. Byen 1502. København K.

S. C. Bendtsen,

Isenkram, Køkkenudstyr & Haverødskeer

Torvegade 50.

Telefon 5841.

Den danske Manometerfabrik.

Nyhavn 31. — Palæ 1048 y.

Produkt 50,000 Manometre.

Leverandør til Marinen.

Café Helmerhus,

Raadhuspladsen.

CHR. MESS. Aargang 1902.

Fr. E. Jeppesen,

Murermester.

Forchammersvej 20.

Telf. Central 82 (12—2).

V ALBYGAARDSVEJ 62.
Indenlandsk Salgsafdl. Telf. 8729.

Forlang hos Deres Handlende:
Royal Skinke, Royal Oxetunge og
Royal Svinetunge i Daaser.

1ste Præmie for udmærket behandlede Pro-
dukter paa den fransk-danske Udstilling.
Guldmedalje, København 1925.
Leverandør til Garnisonen.

Nørre Central Kafé

Nørrebrogade 124

Telef. 7476 - 11361

Medlem af Marineforeningen.

N. Hammerum.

1ste Kl. Slagterforretning.

Nørregade 19 - Vejle - Tlf. 243.

Leverandør til Marinen.

GLARMESTER

OVERGADEN n. VANDET 25

OSCAR JOHANSEN

Alt Bygningsarbejde udføres.
Leverandør til Orlogsværftet.

FORGYLDER

TLF. AMAGER 6937 x.

Remington

Skrivemaskine
skriver, adderer, subtraherer
og har Key Set Tabulator.

L. Kristensen, Vestergade 27.

Kedelrensning

Rustbankning

Ældst, bedst og billigst.

Det danske mekaniske Damprenningselskab
Nyhavn 57. Tlf. 5241 København

V. Schmidt, Instrumentmager

Holmensgade 29

Henrik Pontoppidan's Eff.

E. HINDSGAUL

Havnegade 21. København K. Telefon 13014.

Kartofler & Grøntsager
en gros.

Leverandør til den danske Marine.

Blomsterforretning.

N. Schmidts Eff.

Østerbrogade 1. Tlf. Øbro 1650.

v. Garnisons og Holmens Kirkegaard.

Altid færdige Kranse.

J. J. Jensen,

Tømremester.

Frederikssundsvej 194.

Telf. Bella 108.

Willy Hoppe,

Blikkenslager & Aut. Gas-
og Vandmester.

Vesterbrogade 54.

Telf. 11.274.

Æg - Smør
Margarine - Ost

V. Boulevard 37

Tlf. 6162.

K. LAULUND,

Frugt - Grønt - Kartofler

- Blomsterdekorationer. -

ØSTERGADE 50, ASSENS, TLF. 149.

Leverandør til Marinen.

Holger O. Jensen,

Bageri & Conditori,

Strandgade - ASSENS - Tlf. 192.

Leverandør til Marinen.

Konserves - Frugt & Grøntsager.

Alt i Aartidens Specialiteter.

Tlf. 1127 - Frugtcentralen - Østergade 12 - Kolding.

Leverandør til Marinen.

VIKTUALIEFORRETNING

NØRREGADE 41

1 Kl. Paalæg og Viktualie

Gl. Mariner. OTTO JENSEN Køge.

Kemikalier

og
Syrer.

Handelshuset

Vilhelm Hansen's Eff.

Nyhavn 47.

Telgr.Adr.: Handelsvilhelm. Tlf. Centr. 10131 og 10331.

Carl Weinreich.

Ost en gros.

Studiestræde 21. Telefon 6905.

Leverandør til Marinen.

Nutidens fineste
og mest milde
orientalske Cigaret

UNDER DANNEBROG

MARINEFORENINGENS MEDLEMSBLAD

ORGAN FOR SØVÆRN OG SØFART

UDGIVET AF MARINEFORENINGEN.

REDAKTØR: AXEL JUEL

14. AARGANG
1927.

BLADETS OG HOVEDFORENINGENS KONTOR
Bredgade 25 C., København K.
Telefon Palæ 2886.

BLADETS ANNONCEEXPEDITION:
E. von Rosen
Holbergsgade 10. Tlf. 8907.

HÆFTE VI.
JUNI

FORENINGSMEDDELELSER M. M.

Under Medvirkning af Arkitekt E. W. Marston og Grosserer Vald. Schou.

Alle Bidrag til „Under Dannebrog“ bedes indsendt direkte til Redaktøren, Kontorchef i Marineministeriet Axel Juel, Slots-holmsgade 10, København K.

Husk Stævnet paa Dybbøl 23. - 26. Juli.

Billetterne er nu til Disposition og kan faas udleverede ved Henvendelse til Sekretæren, Torvegade 34, Telf. 4376, mod Kvittering af Formand eller Kasserer. Se iøvrigt Maj-Hæftet af »Under Dannebrog«.

Husk Byggefonden.

„Mursten« kan købes ved alle Møder hos Byggeudvalgets Bestyrelsesmedlemmer, Overretssagfører Schoustrup og Restauratør Julius Petersen.

Fhv. Overkanoner Harald Jensen, Æresmedlem af København-Kredsens Skyttelav, har anmodet om igenem »Under Dannebrog« at maatte udtale sin hjertelige Tak til de mange, der venligt mindedes ham, hærede og glædede ham paa hans 70-Aars Fødselsdag den 17. Juni d. A.

Redaktionen har modtaget nedenstaaende med Anmodning om Optagelse:

FREGATTEN »JYLLAND«.

Da jeg samler paa alle Oplysninger om Fregatten »Jylland«, vilde jeg herved forespørge »Under Dannebrog«s Læsere, om nogen kan give mig Oplysning om følgende af Fregattens Togter:

1866. 7. Maj—10. November. 1868. 30. Maj—22. Oktober.
1871. 1. Juni—19. Oktober. 1871. 22. Oktober—30. Marts.
1876. 16. Oktober—28. Marts. 1877. 1. Juni—31. August.
1880. 1. Juni—10. September. 1886. 1. Juni—31. August,
hvilke Byer der blev anløbne, særlige Begivenheder ombord,

Datoer for Ankomst til og Afgang fra de forskellige Havne, Oplevelser og Begivenheder iland etc., etc. Alle saadanne Oplysninger modtages med Tak af

Gartner Chr. Barfoed,
Aagade Nr 90.
Kbhvn. N.

MARINEHISTORISKE BILLEDER

Som Supplement til Samlingerne paa Marinemusæet og Modelkamret paa Holmen gøres der for Tiden Bestræbelser for at oprette en Samling af Billedstof, der illustrerer Flaaden og dens Virksomhed og Forhold gennem Tiderne, omfattende Billeder af Orlogsskibe, Orlogshavne, Søgslag, Flaadeøvelser, Kystbefæstninger, Kapere og armerede Koffardskibe, særlig bemærkelsesværdige Skibstyper, fremtrædende Mænd indenfor Søetaten og de dertil knyttede Institutioner, Søkrigergrave m. v.

Fra forskellig Side har man allerede modtaget Bidrag og Løfter om Bidrag til Samlingen. Marinehistorikeren Kay Larsen, der har tilbudt at ville bistaa ved Ordningen af Stoffet, har saaledes overdraget Ministeriet over 200 Billeder, og man haaber, at Marineinteresserede, som maatte være i Besiddelse af Billedstof som det ovennævnte, vil bidrage til, at Samlingen kan blive saa omfattende og udtømmende som muligt.

Bidrag til Samlingen modtages af Adjutanten, Marineministeriet, der tillige afgiver Kvittering for Modtagelsen.

FREGATTEN »JYLLAND«.

Der arbejdes stadig med Iver for Bevarelsen af den gamle Fregat. Ikke mindst fra Marineforeningens Side foreligger talrige smukke Beviser for det inderlige Ønske om, at den ærværdige Veteran ikke maa blive hugget op.

Idet vi i saa Henseende for nærværende kan pege paa en efterfølgende Artikel og Referatet fra Frederiksværk-Kredsens Møde den 8. Juni, kan det meddeles, at Formanden for Hirtshals-Kredsen, Materialforvalter Ferdinand Jensen, der er ikke saa lidt af en Kunstmaler, for nogen Tid siden har kopieret 2 Malerier af Fregatten og ladet dem bortlodde til Fordel for dens Bevarelse. Der indkom ved denne Lejlighed 315 Kroner. —

Ogsaa pr. Radio har man søgt at støtte denne Sag ved at paapege den baade historiske, æstetiske og moralske Betydning, det vil have at bevare Fregatten.

Under den paagældende Radio-Udsendelse blev efterfølgende Digt af Axel Juel læst for de talrige Lyttere:

FREGATTEN »JYLLAND«

*De brede Porte tav i »Jylland«s Sider —
med andre Røster taler nye Tider;
men hvad I raabte med Jer vrede Stemme,
det har vi danske ikke Raad at glemme.*

*De fremmede skal øjne langt, langt ude,
den høje Rejsning i den gamle Skude,
et Variegn, der fortæller Ven og Fjende:
»Der bor et stolt og værdigt Folk derinde!«*

*Det sidste Billede af stolte Aner
— opløftende som gamle Sejersfaner —
bør bæres varsomt af danske Strømme,
formanende for Danmarsk Daad og Drømme.*

LEMVIG-KREDSEN

afholdt Søndag den 13. Februar 1927 Kl. 6 ordinær Generalforsamling paa »Industrihotellet« i Lemvig med paafølgende Ulkeaften.

Formanden, Politibetjent *Frandsen*, aabnede Generalforsamlingen og foreslog Tømrermester *Sørensen* til Dirigent, der derefter blev valgt.

Formanden aflagde Aarsberetningen, der godkendtes. Kassereren, Gasværksassistent *Bach*, oplæste det reviderede Regnskab, der ligeledes godkendtes.

Regnskabet balancerer med 3422 Kr. 63 Øre.

Man gik derefter over til Valg af Bestyrelse, af hvilken afgik efter Lodtrækning: Politibetjent *Frandsen*, Styrmand *Larsen*, Installatør *Bjerre* og Smedemester *Kjeldahl*. Nyvalgt blev Ingeniør *Gunder Nielsen* og Havnefoged *Rønberg*. Genvalgt blev Politibetjent *Frandsen* og Styrmand *Larsen*. Suppleant til Bestyrelsen blev Musikdirektør *A. Caspersen*.

Til Revisorer valgtes Manufakturhandler *Skaaning* og Maskinmester *Elmgreen*. Til Flagbærer genvalgtes *Emil Jørgensen* og til Suppleant *Matros Rønberg*. Til Sendemænd valgtes Styrmand *Larsen* og Havnefoged *Rønberg*.

Efter at Formanden, Politibetjent *Frandsen*, havde fra-bedt sig Genvalg som Formand, valgtes Styrmand *H. Larsen* som Formand, Næstformand, Baadfører *O. Nipper*, Kasserer, Gasværksassistent *C. Bach*, Sekretær, Politibetjent *Frandsen*. Formand for Forlystelsesudvalget blev Ingeniør *G. Nielsen*, og Medlemmer *Havnefoged Rønberg* og *Blikkenslager Jacobsen*.

Man gik derefter ind i Salen, hvor Bakkerne var ordnet. Maden bestod af Gule Ærter og Pandekager, samt for »Sygebakken« Vedkommende af kogt Torsk og Ostespind. Under og efter Spisningen herskede der som sædvanlig en god Stemning og Taler og Sange vekslede uafbrudt. Loddet blev jævnligen hevet, idet Farvandet var meget grundt. En af »Korkfenteren« alias Musikdirektør *Caspersen*, forfattet Prolog »Fra Banjerne« gjorde vældig Lykke. Det blev langt hen paa Hundevagten forinden Togtet sluttede.

Den 3. April Kl. 8 Eftm. afholdt Kredsen sin afsluttende Fest i Vintersæsonen. »Garderforeningen« og »6. Bataillons Soldaterforening« fra Lemvig var inviterede. Salen var som sædvanligt smukt pyntet og i den østre Ende af Salen havde Ingeniør *G. Nielsen* faaet opstillet en udmærket Scene.

Ved 8 Glas bød Formanden, Styrmand *Larsen*, Velkommen, specielt til Gæsterne, af hvilke mange havde givet Møde.

Efter at Flaget var hejst under Udførelsen af det sædvanlige Ceremoniel, gik Tæppet op for de to Dilettantstykker: »I Dalby Præstegaard« og »Under Stavnsbaandet«, der udførtes af de flinke Dilettanter fra Bonnet under Ledelse af Mejeribestyrer *Hansen*, Bonnet. Særlig det sidste Stykke, hvor det jydsk Sprog gjorde sig gældende, gjorde stor Lykke.

Efter Forestillingen indtoges Kaffen i Selskabslokalerne, og snart kom den rette Stemning frem.

Saasart der var ryddet i Salen, tog »Korkfenteren« Trio fat og unge og gamle Gutter svang Damerne lysteligt i Dansen til langt hen paa de smaa Timer.

Kl. 2³⁰ blev der pebet »Klar ved Køjerner«, men Folk kunde dog ikke endnu bekvemme sig til at gaa hjem, forinden de havde faaet lidt »Ekstraforplejning«.

HADSUND-KREDSENS

Bestyrelse maatte Lørdag Morgen den 30. Marts 1927 udstede »Mobiliseringsordre« til sine Medlemmer med Damer til Møde samme Dags Aften Kl. 8 paa »Hotel Hadsund«. Adgang ad Hovedindgangen mod Vestergade. Der blev tillige udstedt Indkaldelsesordre til den danselystne kvindelige Ungdom i Hadsund til Møde samme Tid og Sted.

Grunden til denne hurtige Indkaldelse var, at Hadsund

den foregaaende Dags Eftermiddag var bleven »indtaget« af 4 Undervandsbaade samt Værkstedsskibet »Grønsund«, hvilken Flotille om Lørdagen blev forøget med 1 Torpedobaad.

Bestyrelsen havde derfor Fredag Aften besluttet at lade afholde en Fest Lørdag Aften med Bal og fælles Kaffe bord og til denne Fest invitere Officerer og Mandskab fra den »fjendtlige« Flotille, hvilken Indbydelse med Tak blev modtaget af Chefen, Kaptajnløjtnant *Bangsbøll*.

Lørdag Aften Kl. 8½ blev Marineforeningens Flag i »Hotel Hadsund«s Sal hejst med fuld Honnør og første Vers af »Kong Kristian« blev afsunget staaende, hvorefter Chefen for Marineforeningen, Maskinmester *Brendstrup*, bød de mødte velkommen, med en særlig Velkomsthilsen til Gæsterne. Dansen tog derefter sin Begyndelse, og den begyndte med Liv og Humør, idet »Dækket«, straks Musikken begyndte at spille, var fyldt med dansende Par.

I Aftenens Løb var der fælles Kaffe bord, hvor Maskinmester *Brendstrup* talte for de fremmede Gæster, og Chefen for Undervandsbaadsflotillen takkede for Marineforeningens Venlighed. Søløjtnant *Steensen* talte for Veteranerne og adresserede Skaalen til vor Veteran, Smed *Mads Andersen*, der var tilstede, og er flittig til at møde ved Foreningens Sammenkomster.

Ved 8 Glas halede Flaget ned med fuld Honnør, men da »Mannerne« havde Natandlov fortsattes Dansen til langt hen paa Hundevagten, hvorefter enhver gik til sit, enig om, som altid, at have tilbragt en munter og fornøjelig Aften i Marineforeningen.

KORSØR-KREDSEN

afholdt Sammenkomst med Damer og voksne Børn Mandag den 16. Maj; ca. 50 havde givet møde.

Efter at Formanden havde budt velkommen, holdt Grosserer *Vald. Schou* et udmærket Foredrag om »en Rejse i Mexico«, ledsaget af smukke Lysbilleder.

Ved det efterfølgende fælles Kaffe bord, hejstes Flaget, og Taler og Sang afløste hinanden; bl. a. talte Lokomotivfører *Holm* fra København.

Efter Kaffen holdtes Auktion over Pakker, hvis overraskende Indhold vakte berettiget Jubel. Derefter Dans til Kl. 2. da Flaget blev halet ned og Festen sluttedes.

THURØ-KREDSEN

afholdt den 29. Maj Fest paa Kroen, og et saa stort Antal havde fulgt Indbydelsen, at Salen paa det nærmeste var fyldt. Det blev da ogsaa ret en Festaften — en af dem, der vil blive mindet længe.

Salen var smykket med frisk Bøgeløv og smaa Dannebrogslag, og agter (paa Balkonen) var der indrettet »Kommandobro« med Skibsklokke og rød og grøn Lanterne. Paa den ene Side af Talerstolen var der rejst en stor Tribune til Orkestret — Svendborg Marineforenings Orkester, suppleret med Elever fra Udvandrerskolen, saaledes at det talte over en halv Snes Medlemmer. Orkestret lededes af Svendborg-Foreningens Formand, Forstander *Tuxen*, som saaledes paa bedste Maade hidrog til at forhøje Festglansen for Broderforeningen. Paa Talerstolens anden Side stod Flagstangen, klar til den lille, smukke Ceremoni, som sædvanligvis indleder Marineforeningsaftenerne.

Ved 7-Tiden gav Formanden, Smedemester *Husfeldt*, Signalet til, at Festen kunde begynde, idet han lod Baadsmanspipen lyde og kommanderede: Klar ved Flaget!

Saa faldt Orkestret ind med Fanemarchen, hele Forsamlingen rejste sig, og Marineflaget gik til Tops, medens 6 unge Thurinere, alle Elever fra Navigationsskolen, stod Fanevagt med Huen i Haanden.

Derefter spillede Orkestret »Kong Kristian«, medens Forsamlingen atter rejste sig.

Formanden bød nu Velkommen, idet han specielt rettede en Hilsen til Hr. Tuten, Orkestrets Medlemmer og Aftenens Foredragsholder, Arkivar *Hingsborg* fra København.

Hr. *Hingsborg* besteg derefter Talerstolen og holdt et ca. en Time langt Foredrag om »den Gang de drog af Sted« — ikke noget almindeligt Foredrag, men et Causeri, idet han snart fortalte om Krigene i 1848 og 64, snart sang Viser og Sange fra den Gang (med Klaverledsagelse). Som Foredragsholderen selv sagde: Jeg vil i Digt og Toner forsøge at vise Dem, hvad der rørte sig i det danske Folk i de bevægede Aar.

Til slut fortalte han om de danske Sønderjydere Indsats i Krigens og endelig om Genforeningen.

— Et voldsomt Bifald hilste Hr. *Hingsborg* som Tak, og Formanden understregede denne Tak, idet han samtidig udbragte et »Leve« for Danmark. — Kraftigt Hurraraab.

Derefter viste Hr. *Hingsborg* en lang Række fortrinlige Lysbilleder fra de to Krige. — Atter stærke Klapsalver.

Marineorkestret spillede saa et Par glade Melodier med Brask og Bram, og efter at Hr. *Hingsborg* havde fortalt en

Deltagerne i Sendemandsmødet i Aalborg, 1. Maj 1927.

(A. C. Larsen, Aalborg, fot.)

lille Historie, sluttede Underholdningen, og man vandrede ud til Kaffebordene. Her holdt Forstander *Tuxen* en lille Tale for Thuro, Marineforening og dens udmærkede Formand.

Pausen blev imidlertid ikke lang; snart spillede Orkestret op til Dans, og de unge nølede ikke længe, før de tog Gulvet i Besiddelse.

Marineorkestret leverede storartet Dansemusik og bidrog i det hele taget i høj Grad til at gøre Aftenen vellykket.

FREDERIKSVÆRK-KREDSEN

holdt Onsdag den 8. Juni et meget vellykket Møde paa Hotel »Strandborg« i Hundested. Anledningen var, at Kredsen havde formaaet Grønlandsforskeren, Dr. *Knud Rasmussen*, til at holde Foredrag med levende Billeder.

Salen var stuvende fuld af Mennesker, skønt den rummer 300.

Der indlededes med »Klar ved Flaget« under Afsyngelsen af Nationalsangen.

Derefter bød Formanden, Gdr. *G. V. Petersen*, Skævingegaard, Velkommen og gav Ordet til Dr. *Knud Rasmussen*, der holdt et indledende Foredrag om sin sidste videnskabelige Ekspedition i de arktiske Egne under amerikansk Flag.

Efter Foredraget fremvistes en Række pragtfulde levende Billeder, der Gang paa Gang henrev Tilskuerne til begejstret Bifald.

Ved Afslutningen takkede Kunstner *Sigurd Schou* i hjerlige Vendinger Foredragsholderen, fordi han havde stillet sig til Raadighed for Foreningen, og havde givet sit Minde til, at hele Indtægten (Entréen var 1 Kr.) blev givet til Fregatten »Jylland«s Bevarelse.

Tilhørerne gav deres Tilslutning ved demonstrativt Bifald.

Frederiksværk-Banen havde været saa imødekommende at sætte Ekstratog i Gang efter Mødets Slutning, hvilket i høj Grad havde lettet Adgangen til Mødet for de fjernere boende.

FRA BORNHOLM-KREDSEN

Dødsfald.

Tirsdag den 24. Maj døde en i Rønne og over hele Bornholm kendt og agtet Mand, fhv. Skibsfører, Dannebrogsmænd, *Magnus Jørgensen Bidstrup*, i en Alder af 84 Aar.

Afdøde var Veteran fra 1864 og Æresmedlem af Bornholms Marineforening. Han var en Sømand af den gamle Skole, og med ham er en god dansk Mand gaaet bort, en Mand, der trofast virkede for sit Hjem gennem de mange Aar, han færdedes paa Søen. Gamle Bidstrup var rask og aandsfrisk til det sidste, og det var Apopleksi, der gjorde Ende paa hans Liv.

Det var en Fryd at tale med Bidstrup om gamle Tider, og at se den Begejstring, hvormed han fortalte om den Gang, da han gik paa Styrmandsskolen i København og fik Ordre til at melde sig for at trække i Trojen, da Uvejrskyerne satte op fra Syd.

Bidstrup var en lykkelig Mand, trods megen Modgang i Livet. Han boede hos sine to Døtre, som trofast og kærligt plejede ham til det sidste. Søndag den 29. Maj jordedes Bidstrup paa Rønne Kirkegaard under stor Deltagelse, saavel fra Byens Borgere, som Marineforeningen, der var mødt med sit Flag.

Chelen for Fiskeriinspektionsskibet »Diana«, Kaptajnløjtnant *Hammerich* og Næstkommanderende, Løjtnant *Albertsen*, var ligeledes mødt for at vise den afdøde Veteran den sidste Ære.

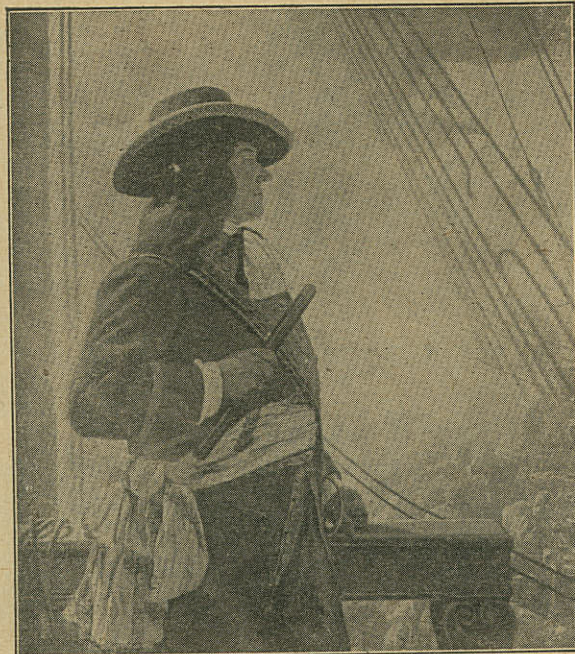
Efter Jordpaakastelsen sænkedes vort Flag 3 Gange over Graven som den sidste Hilsen fra den Kreds, som Flaget er Samlingsmærke for, og som den afdøde har tilhørt.

Ære være hans Minde!

Atter har Døden haft Bud efter en af vore Medlemmer, og denne Gang er det ligeledes en over hele Øen kendt og agtet Mand, som er gaaet bort, idet Sandemand *Julius Grønbech*, Østerlars, døde den 30. Maj, efter ca. 3 Maaneders haabløst Sygeleje. Han jordedes paa Østerlars Kirkegaard den 3. Juni under ualmindelig stor Deltagelse. Han var en Mand, der var agtet og kendt overalt, og særlig i Østerlars Sogn, hvor han har virket som Sandemand i ca. 31 Aar. Grønbech var Manden med det store Hjerte, og manges en Borger i Sognet skylder ham særlig Tak for, hvad han har været for dem, baade med Raad og Daad. Sandemand Grønbech blev dekoreret med Dannebrogsmændenes Hæderstegn, da han havde været Sandemand i 25 Aar. Han var sit Sogn en god Mand og sit Land en god Søn.

Ære være hans Minde!

Niels Juel.

1. Juli 1677

1. Juli 1927

Sandet lammet, sonderkaaret —
Tro og Tillid hjertesaaet
og forblødt til liden Baade —
over Vifingsønners Flaade
fremmed Røst til at befale —
— laante Fjer, der kunde prale —
fremmed Tale.

Han var bramfri, paa det Jævne,
mild af Sind, men fast af Evne,
hjartevarm og dog koldblodig,
kunde munter og sagtmodig
tie, taale, Uret døje,
for han vendte Sind og Øje
mod det Høje.

Tanken løftet over Tiden
gav hans dybe Ro i Striden.
Naar det brandt og røg og flammed
og Kanoners Munde glammed,
kendte han sin Time nøje,
pegede hans Flag og Floje
mod det Høje!

Derfor staar han end paa Broen,
rank af Vilje, tryk i Troen,
troner over Heltes Drimmel,
sejler over Danmarks Himmel
som den faste, klare Stjerne.
Aldrig svinde i det Fjerne
hans Lanterne!

Selv de dove Øren horte:
det var Danmarks Juel, der førte,
da fra Køgebugtens Vande
Budskab bares over Lande,
medens Kirkeklokker runge:
Det er med den danske Tunge,
de nu sjunge!

Blikket, som saa Ugglæ blegne,
„Sværdet“ brydes, „Kronan“ segne,
søgte først til syg og saaret:
aldrig Vren ham bedaared,
for han fulgte Med og Maade
i at kæmpe, i at raade
af Guds Naade.

Derfor kan hans Minde bære,
løfte Slægters Sind og nære
deres Værdighed og Ære,
deres Vilje til at være,
Ungdoms Tro til Fædres Rige
og Foragten for at vige
eller svige.

Niel Juel.

ERINDRINGER

(Sluttet.)

Blandt Skandinaverne var en lille ung Fyr. Hans hed han, og han var Købmandssøn fra Thisted. Faderen havde gennem en Bekendt i Hamborg skaffet ham Hyren, og nu var han som sagt med her. Det var en fling og opvakt Dreng, og man fik straks Indtryk af, at han var fra et godt Hjem. Foruden ham var der endnu tre Dreng i Lukafet, alle Tyskere. De havde ganske vist ikke tidligere sejlet i oversøisk Koffardifart, men to af dem havde været i Skoleskibe og modtaget Uddannelse her, og den tredje, en Skippersøn, havde sejlet med Faderen, der var Flodskipper paa Elben.

Disse tre unge Sømænd blev selvsagt langt hurtigere fortrolige med Forholdene om Bord end Hans. Ikke alene vidste de, hvordan alle Sejlene benævnedes, men de vidste ogsaa, hvor Faldene og de forskellige Nedhalere, Givtove og Gordinger havde Plads. Alt dette var Hans fremmed for og saa det allerværste — at entre til Vejrs. Det er jo ikke nogen Spøg for en Nybegynder en mørk, stormfuld Nat at finde sig højt oppe mellem Himmel og Hav paa en svajende Raa, med Benene stemte i Perten, saa de, naar det er Allemandstog, staar helt vandret ud i Luften og Sejlene slaar i Stormen, saa det hvert Øjeblik truer med at slaa sin Mand baglæns ned af Raaen.

Her hjælper ingen »kære Mor«, her er det én selv. Se, alt dette havde Hans ikke tænkt sig eller drømt om, da han valgte Søvejen. Derimod havde han drømt om brune Indianere og solbeskinnede Kyster og om et rask Liv om Bord, for saa til Slut, naar Rejsen var overstaaet, at komme hjem sømandsklædt, brunet af Vejr og Sol og fortælle alle sine undrende Kammerater om Æventyrene, hvad han havde set og oplevet. Og nu, da Skibet begyndte at rulle, meldte Søsygen sig med alle dens Kvaler, Sproget — Hans havde lært Tysk i Skolen, men her om Bord taltes »Hamborgerplat«, et Sprog Hans ikke forstod.

Jeg havde ondt af Drengen og trøstede ham efter bedste Evne, naar han grædende betroede mig, at han længtes hjem, hjem til Fa'r og Mo'r og Søskende, alt det her saa saa mørkt og sort ud for ham, og ikke mindst, da de tre tyske Dreng haanede ham, og flere af Matroserne fulgte Eksemplet.

Nu havde jeg nok i Lukafet hørt flere af de tyske Matroser kalde ham »en dum dansk Dreng«, og det godtede selvfølgelig de tyske Dreng, — men, tænkte jeg — Hans kommer nok med, og for hver Dag, der gik, blev han flinkere; han blev søstærk og lærte ogsaa saa meget af Sproget, at han forstod de fleste Kommandoord.

Den værste af Matroserne var en stor Tysker ved Navn Kurtz — forøvrigt en rigtig Pralhals. Jeg lagde Mærke til ham den første Dag, vi kom om Bord; han førte et mægtigt Sprog i Lukafet, men da han den paafølgende Dag blev jaget fra Roret, fordi han ikke kunde styre godt nok, og hans Skibmandsarbejde — endda det kun var at stroppe en Blok ind — blev kasseret af Baadsmanden, faldt han noget i min Agtelse.

Denne Kurtz var nederdrægtig ved Hans og haanede ham paa alle Maader.

En Dag, Hans havde været tilvejr for at gøre et Stagesjl fast og just svingede ind paa Dækket, brølede Kurtz noget til ham, idet han pegede forefter. Hans sprang langs Dækket som en Kakerlak, men han vidste desværre ikke, hvad han løb efter, for han forstod ham ikke. Kurtz brølede igen for tilsidst at indhente ham og give ham et Slag i Ansigtet, saa hans Næse sprang tilblods.

— Jeg forstaar Dem ikke, Kurtz, jeg forstaar Dem ikke, jamrede Hans.

Dette her blev mig alligevel et Nummer for stift; jeg sendte Kurtz en knaldende Lussing og lod ham og de øvrige tyske Matroser forstaa, at den første, der for Eftertiden vovede at fortrædige Hans eller komme med dumme Udtalelser, vilde faa med mig at gøre, og det hjalp, — det vil sige, Kurtz var der alligevel, — ikke naar jeg saa eller hørte det, men der gaves jo saa mange Lejligheder, hvor jeg ikke var med.

En Dag fik vi en »Vesten Hiver«, og Skibet arbejdede tungt i den oprørte Sø. Da tog den en »Brækker« over Broen, der gik lige op over Storraaen, og lidt efter hørtes Raabet: »Mand overbord! Alle Mand paa Dæk«. Skibet blev drejet til, en Baad svinget ud i Daviderne. »Hvem vil frivillig gaa i Baaden?« lød Kaptajnens Ord. »Jeg vil ingen tvinge«.

Første Styrmand og fire Mand, hvoriblandt jeg, sprang op i Baaden, og det viste sig nu, at af den store Besætning var det os fire Skandinaver, der havde meldt os, de andre trykkede sig og turde ikke.

Styrmanden saa Baadens Mandskab og vendte sig til alle dem, der stod paa Halvdækket, idet han raabte: »En Skam for den tyske Nation!«

En mægtig Sø kom rullende langs Siden, og da den naaede Bunden af Jollen, slap vi Hagerne løs, men — — — da skete der noget.

Hans havde været med til at svinge Jollen ud, og lige i det Øjeblik, vi slap Hagerne løs, var Hans med et Sæt oppe i Jollen.

»Er du gal, Dreng,« raabte Kaptajnen, »kom ned, siger jeg,« — men i det samme slap Hagerne, og Baaden gled bort fra Skibet.

»Hvad i Alverden vil du her, Dreng?« raabte 1ste Styrmand, der som før bemærket havde Føringen af Jollen, »mener du ikke, det er nok, at 5 Mand sætter Livet i Vove, at vi ogsaa skal have en Dreng paa vor Samvittighed. Læg dig ned i Bunden af Jollen, saa du ikke tager Vindfang op«, og hans lystrede; han krøb sammen i Forenden!

Fra »Helios« blev der kastet en hel Tønne Olie i Søen for at dæmpe paa Braaddet, og vi fire Mand arbejdede som rasende med Aarerne for at hjælpe vor Kammerat.

Lidt efter fik vi Redningsbøjen at se med sin Stage og sit lille Flag, og omsider naaede vi ogsaa derhen. Hans sad forude, og med et Tag fik han fat i Kammeraten — i Kurtz —, for ham var det, og han var mere død end levende. Ved forenede Anstrengelser fik vi ham halet ind i Jollen.

Barken var imidlertid drevet langt fra os, og vi begyndte at blive bange, for sæt nu, det ikke lykkedes os at faa Forbindelse med den; man har hørt før, at et modigt Mandskab efter udført Daad er drevet bort, og saa kendte vi jo nok Skæbnen derude paa det store Ocean — i en Jolle uden Proviant og Vand.

»Vi maa vente, Folk,« sagde Styrmanden, »Kaptajn Ostermann skal nok vide at finde os.« Og rigtig: Lidt efter halsede »Helios« rundt og kom under mægtigt Pres af Sejl over mod os, og et Stykke i Læ blev der »løbet til«, »braset bak«, og saa holdt vi med Jollen ned i Læ af den.

Een efter een blev vi halet om Bord, men Jollen maatte vi lade gaa, det var umuligt i den høje Sø at bjerge den.

Kaptajnen kaldte os hen agter, gav os Haanden og takkede hver enkelt af os og udtalte, at vi fire Skandinaver her havde udført en Daad, som sent skulde blive

glemt, og — tilføjede han: »I skal blive slettet i Skibsjournalen, hvor I egentlig er indstillet til Straf, og saa er alt det gamle glemt fra min Side. Stuert! kom her, skænk et Glas; jeg vil drikke et Bæger med mine Skandinavmatroser — Skaal! Og du,« — her henvendte han sig til Hans — »ogsaa du var med, hvad tror du egentlig om dig selv?»

»Jo,« sagde Hans paa sit gebrokkne Tysk, »naar mine Kammerater og Landsmand (her pegede han paa mig) vovede Forsøget, vilde ogsaa jeg være med.«

»Du er en modig dansk Dreng, er du, mere modig end de fleste; dig skal der nok blive Sømand af,« og han klappede ham paa Kinden.

Kurtz var slæbt forefter og ind i Lukafet, hvor han af Kammeraterne var bragt til Køjs. Lidt efter kom Hans ind; vi var jo drivvaade, vi, der havde været ude, og gik derfor i Gang med at skifte Tøj.

»Hans, Hans, kom hen til mig,« stønnede Kurtz, »jeg vil tale med dig.«

»Med mig?« spurgte Hans.

»Ja, giv mig din Haand, Hans, — og du vilde redde mig fra at drukne, det var mere, end jeg havde ventet af dig; du er ikke alene en rask, men ogsaa en god Dreng, og fra i Dag skal vi være gode Venner.

Ligesaa forbitret, Kurtz havde været paa Drogen, ligesaa flink blev han nu. Han værnede om ham ved enhver Lejlighed. Ja — han lod endda de tyske Drengene forstaa, at de, naar det kom til Stykket, slet ikke kunde maale sig med Hans, han var langt den dygtigste.

Vi fortsatte Sejladsen fremover, passerede Ny Holland, skiftede Kurs efter Tasmanien, fik Fyret at se; sejlede gennem Strædet og Nord paa, men her fik vi en Tyfon. Det lykkedes os at bjerge de fleste Sejl, men alligevel kunde Stormen krænge det store Skib over, saa det laa med Læ Lønning i Vandet.

Uheldigvis havde vi nogle Dage forinden oliet Dæk, for at Barken kunde se rigtig fin ud, naar vi kom i Havn, og nu blev det galt, for Mandskabet kunde ikke staa fast. Det endte da ogsaa med, at en Tysker faldt og brækkede begge Benene. Dagen derpaa fik vi god Vind, og efter endnu to Døgn's Sejlads laa vi til Ankers ud for Sidney Havn.

4. Juni 27.

M. Høfler.

MINDER FRA SLAGET VED HELGOLAND

I Anledning af, at det den 9. Maj i Aar er 63 Aar siden, at Slaget ved Helgoland fandt Sted, kan følgende, som en Ven af mig, der var med om Bord i »Niels Juel« under den for os Danske saa hæderværdige Træfning, og som har fortalt mig mange Erintringer fra sit Orlogstogt i 1864, maaske være af Interesse, og jeg skal da her hidsætte nogle enkelte Træk, oplevet af ham selv, og da navnlig om Begivenheder, der forefaldt lige før og midt under Slagets Gang i Chefskibet »Niels Juel«.

Min gamle Ven har bl. a. fortalt mig: Da vi nærmede os Fjendens Flaade og blev klar over, hvem vi havde for os, holdt Orlogskaptajn *Suenson* en Tale, hvori han i varme og hjertelige Ord mindede om, at nu var det Tid, at kæmpe som vore tapre Kammerater ved Dybbøl Skanse, og det kunde ske, naar hver Mand vilde gøre sin Pligt.

Chefens Tale blev holdt med den største Ro og Alvor; men aldrig saa snart var det sidste Ord hørt, før hele Mandskabet brød ud i jublende og be-

gejstrede Hurraraab, som Tegn paa, at de allesammen i Fædrelandets Navn var parate til at give Fjenden den »Hilsen«, han fortjente.

Da vi var kommen Fjenden omtrent paa Skudvidde, var alles Nerver og Muskler anspændte til det yderste, og da Kommandoordet faa Minutter efter lød gennem Raaberen: »Begynd Skydningen!« ja, da stod det straks klart, at *Suenson* ikke havde talt forgæves til sit Mandskab. Mod og Tapperhed blev i høj Grad udfoldet. Og jeg er overbevist om, at aldrig har nogen Fjende tidligere med bedre Villie faaet det »glatte Lag« fra danske Søgutter, end Prøjserne og Østrigerne fik det i Kampen ved Helgoland.

Den Jubel, det vakte, da det østrigske Admiralskib kom i Brand, kendte ingen Grænser. Jeg stod just ved en af de Styrbords Kanoner.

Under Træfningen kom en Granat farende ind ad den Kanonport, der rummede Mundingen af den Kanon, jeg indtil for faa Øjeblikke siden havde været med til at betjene. (Jeg var forflyttet til en anden Kanon, da der manglede Mandskab). Granaten fo'r over i Stormasten, sprængtes og dræbte eller saarede en Del af Mandskabet.

Saasnart Chefen, Orlogskaptajn *Suenson*, kunde forlade sin udsatte Post, var hans første Gang til de Saarede, og blandt dem befandt sig en ung Kadet, der var saaret i det højre Ben (det blev senere amputeret). Den unge Mand var Grev Tramp, den senere bekendte Postmester. Han var meget bedrøvet over sin Skæbne og beklagede sig til Chefen over, at han nu ikke kunde blive Løjtnant; men *Suenson*, hvis Hjerte slog varmt for det Mandskab, der nys havde været med til at kaste Glans over gamle Dannebrog, udnævnte straks i Kongens og Fædrelandets Navn den unge Kadet til Løjtnant.

Nu er min gamle Ven selv gaaet bort for at mødes med sine faldne Kammerater fra Helgoland; men da jeg sidst talte med ham, havde han endnu ikke glemt »de gamle, jublende Toner, der stemte op den Sejrsang, som tordner fra Danskes Kanoner«.

For en Del Aar siden aflagde jeg min Fødeby Nyborg et Besøg, og jeg blev Vidne til paa en smuk Sommersøndag at se den gamle Fregat stævne ind i Havnen, efter at den ude paa Fjorden var blevet sejlet i Møde af Byens Autoriteter og en stor Del af Byens Befolkning for at berede den en festlig Modtagelse.

Der var Jubel og Festklang omkring den gamle Fregat. Musikken spillede nationale Melodier, medens Flaaget vajede paa dens Mastetop, sorgløst og med Solglimt i det hvide Kors, og det var ligesom Minderne fra hin alvorlige Dag den 9. Maj 1864 vældede ud fra dets blodrøde Dug. Da den var naaet i Havn, gik jeg ombord, og det var med stor Ærefrygt, jeg betraadte den gamle Orlogsmands Dæk, thi her havde Kanonerne jo talt deres alvorligere Sprog, og Danmarks Sønner havde her kæmpet og blødt, ja, ofret deres Liv under gamle Dannebrog.

Det er en stor Glæde for os, der elsker vor Marines lyse og stolte Minder, at vide, at den gamle Orlogs-

mand ligger vel fortøjet i Flaadens Leje og med god Udsigt til at blive bevaret, efter at Befolkningen, trods Tidens Ugunst, har givet sit velmenende Bidrag til den gode, nationale Sags Fremme. Det er vort Haab, at den gamle, stolte Fregat maa blive overleveret til kommende Slægter.

Ringsted i Juni 1927.

C. P. Dyrhauge.

JUL PAA HELSINGØR SØMANDSHJEM 1887

I December 1887 afsejlede vi med Barken »S. J. Lund« af Aalborg fra Helsingborg med en Ladning Havre, bestemt for London. Vi var vel naaet Højden af Skagen, da Vinden trak sig nordig med svære Snebyger. Det friskede mere og mere, og tilsidst laa vi øst over for smaa Sejl. Den følgende Dag antog Vejret Karakter af en hel Orkan, og Kaptajnen bestemte sig derfor til at holde af for Helsingørs Rhed.

Uagtet vi ikke siden Afsejlingen havde haft hverken Observation eller Landkending, var vi dog heldige med at tage »Lappegrundens Fyrskib«, og gik om Natten i god Behold til Ankers ud for Snekkersten.

Den følgende Morgen kom Isen i Drift nord fra og tørnede med voldsom Kraft mod Skibets Sider, saa vi hvert Øjeblik var i Fare for at blive skruet ned. Vi satte Flag efter Slæbebaad, og den samme Svensker, der havde slæbt os ud fra Helsingborg, kom nu til og bugserede os ind til Helsingør, hvortil vi ankom om Eftermiddagen Juleaftensdag.

Vi fik fortøjet og var saa smaat belavet paa at tilbringe Juleaften om Bord, men hen paa Eftermiddagen entrede en ung Mand Rælingen og inviterede os til Julefest i Sømandshjemmet. Efter at have spist vor Juleaftensmad, fulgtes vi ad i Land. I Sømandshjemmet blev vi hjertelig modtaget, vi blev bevertede med Kaffe og Kage, og fik Presenter, jeg fik et Halstørklæde og et Par Vanter — kærkomne og nyttige Ting —, og der blev talt smukt til os om Julen, og saa dansede vi om Juletræet, alle vi mange, der var der — det var smukt alt sammen.

Det er mange Aar siden, jeg sidst var med til en saadan Julefest, men jeg gemmer mine gamle Erindringer fra den Tid, og som et af de kærester Minder er et Testamente, som jeg den Aften fik overrakt af Forstanderen.

»Vinteren led, og det blev atter Vaar«, men hele den lange Vinter (en streng Isvinter), der varede til Midten af Marts, laa vi indefrossen i Helsingør Havn. Det ene Damp- og Sejlskib kom efter det andet. Saaledes husker jeg, at Dampskibene »Elisabeth« og D. F. D. S.'s »Dagmar« begge kom fra Syden med Knas til Julen. Nu maatte det hele losses her og pr. Bane føres til Hovedstaden.

Det var en urolig Tid for Politiet i Helsingør den Vinter. De mange Søfolk af alle Nationer var selvfølgelig paa Færde baade tidlig og silde. Vor Skibsbesætning, og deriblandt jeg, søgte mest op i Strandgade til en — »Md. Svup« (Navnet husker jeg ikke), som drev Restauration dér, og der var et vældigt Halløj. Politiet blev ret ofte tilkaldt, og der vankede af og til braadne Pander.

Men det, der fæstner sig bedst i min Hukommelse, var en Søndag Eftermiddag, da der midtvejs paa Isen mellem Helsingør og Helsingborg udkæmpedes et Braavallaslag mellem dansk og svensk Ungdom.

Over 100 Helsingørdrenge i Alderen 14—17 Aar, bevæbnede med alt tænkeligt, fra Tøjstænger til Spadserestokke, tog Isen ved Kronborgpynten og fortsatte

ud over, og da vi fik at vide, at noget stort var i Vente, fulgte vi selvsagt med.

Der maa have fundet nogle Forhaandsforhandlinger Sted, for ankommen midt paa Sundet stod der allerede en stor Flok svensk Ungdom opmarscheret. De maa have ventet noget, for de var dygtig blaafrosne, men de bandte og »jævlede« i det uendelige.

Et Øjeblik efter var Slaget i fuld Gang, og der blev slaat bravt fra begge Sider. Mange Voksne var med ud paa Isen, og jeg husker en stor Svensker — halvfuld var han —, som assisterede sine Landsmænd paa det kraftigste. Han gjorde et vældigt Indhug blandt den helsingørske Ungdom, og den stod halvvejs paa Flugt, men to ældre Brødre, der arbejdede paa Helsingør Skibsværft (jeg har senere set dem til Pinsefest i Hammermølleskoven) gav Svenskerne noget andet at tænke paa. De gennembankede ham, og inden ret længe var der igen Orden i de Danskes Rækker, og saa stod det paa Flugt mod »Svenskekysten«. Saaledes kæmpedes der hver Søndag, saalænge Isen kunde bære, og det var tilsidst store Styrker, der opererede derude paa begge Sider.

Tidligt om Foraaret var Cirkus »Mundeling« paa Grønnehavn med 1½ Hest, en tam Gris og et Cirkustelt, den Gang ikke stort større end et almindeligt Restaurationstelt.

Men midt i Marts lindrede Isen, og saa var der Jubel i Matrosernes Sang. Skib efter Skib gled ud af Havnen. Dampskibene først, og Sejlskibene fulgte efter.

A. Høfler.

Fregatten „Jylland“,

malet 1893 af Marinemaler Bille, Størrelse 3 Alen×2 Alen foruden bred forgyldt Ramme til Salg af privat Mand. Bestemt Pris: 2.000 Kr. Kan besees efter Aftale. Billet mrk. 2538 modtager Bladets Kontor Høibergsgade 10.

Kost- og Dagskolen i Vedbæk

ved København (Den frie Skole).

Skolen modtager Kost-Elever under fuldstændig hjemlige Former. Forbereder ved individuel Undervisning og alsidigt legemligt Arbejde til Mellemskole og Realexamen.

Indmeldelse og Prospekt hos

Dr. Philipsen, Vedbæk.

JENSEN & OLSEN

ESBJERG JERNSTØBERI & MASKINFABRIK
MASKIN- OG SKIBSREPARATIONER

TELEFON 31. TELGR.-ADR. „THOR“

J. LAURITZENS KULFORRETNING A/S

KUL- & COKES-IMPORT

TELEGRAMADRESSE: »CARBONIA«

TELEFON NR. 113 & 828.

EFTER KONTORTID 1718.

STATSTELEFON NR. 70.

ESBJERG.

ESBJERG SKIBSBYGGERI

VED DOKKEN.

Telf.: Skibsbyggeriet 253. N. RAUN-BYBERG Telf.: Privat 1238.

Nybygninger og Reparationer udføres.

Lager af Materiel og Skibsinventar.

Georg Jensen,

Havnen 5, HORSSENS Tlf. 1125.

KOLONIAL — VIN — DELIKATESSE

Skibsproviantering.

Leverandør til Marinen.

Frugt- og Grøntforretningen

TH. THOMSEN,

Havnen, GRENAA Tlf. 181, Stats. 15.
Kolonial- og Skibsproviantering.
Leverandør til Marinen.

W. COOPS,

Havnegade 37 — VEJLE — Telefon 542.

Skibsproviantering.

Leverandør til Marinen.

W. Axel Randrup & Co.

Slagteforretning,

Gl. Kongevej 113. - Tlf. Vester 7254.
10 Filialer.

Prima Okse-Kalve- og Lammekød samt Flæsk
bedste Varer billigste Dagspriser.
Leverandør til Marinen.

Svend Andersen, Havnen 3,

Jens Andersens Eftf. Horsens. Tlf. 446

Slagter & Fedevareforretning.

Leverandør til Marinen.

John Hintzes Enke,

Rønne. Tlf. 129.

Skibsproviantering.

Leverandør til Marinen.

Medlem af Marineforeningen.

Edvard Møllers Eftf. Vordingborg

Masnedssund.

Kul — Koks — Briketter — Brænde.

Tlf. Vordingborg. 17—170.

Masnedssund 47.

P. SAXBERG,

HAVNEN, SKAGEN

SKIBSPROVIANTERING

Leverandør til Marinen.

Carl P. Petersen
Gasværksvej 9

København V.

Telf. C. 1138.

VÆRKTØJ - MØBEL- & BYG-
NINGS-BESLAG EN GROS.

Skive Kulkompagni A/S

Tlf. 302.

Leverandør til Marinen.

A/S KULKOMPAGNIET

HAVNEN — THISTED — TLF. 35. STATS. 2.

LEVERANDØR TIL MARINEN

BORNHOLMS MARGARINEFABRIK

TELEFON 216, — RØNNE, — TELEFON 599.

HOVEDPLAG KØBENHAVN — HARALD PRIOR, BREDGADE 27.

Daglig friskkærnet Margarine i fineste Kvalitet.

Forlang den overalt.

Lauritz Nielsen

Skibsproviantering.

Havnen, Frederikssund, Telf. 8.

Grundlagt 1884.

Leverandør til Marinen.

H. P. Høgh,

Iste Kl. Slagterforretning.

Haderslevgade 22 - Kolding - Tlf. 528.

Leverandør til Marinen.

Carl Nielsen,

Iste Kl. Kød & Fedevareforretning

Østergade 18 - Kolding - Tlf. 597.

Leverandør til Marinen.

A. Justesen,

Bageri & Conditori.
Adelgade 9 - Nyborg - Tlf. 133.

Leverandør til Marinen.

Chr. Sørensen,

Iste Kl. Kød- Flæsk- & Fedevareforretning.

Mellemgade 20 - NYBORG - Tlf. 30.

Leverandør til Marinen.

A. Heides

Bageri & Conditori,
Østergade - RUDKØBING - Tlf. 92.

Leverandør til Marinen.

Fr. Møller.

Nyt moderne Bageri & Conditori.

Ringsted. — Telf. 221.

Leverandør til Marinen.

A. L. Nielsen,

Randers — Tlf. 224.

Skibsproviantering.

Leverandør til Marinen.

N. Buch, Karolinegade —

Randers, Tlf. 559.

Kødudsalg og Pølsefabrik.
Saltet & fersk Kød og Flæsk.
Fars & Pølser. Leverandør til Marinen.

K. Christensen,

Iste Kl. Kødudsalg.
Nørrebro 100 - Odense - Tlf. 2726.

Leverandør til Marinen.

Marinus Nielsen,

Havnen, GRENAA Tlf. 235.

Iste Kl. Kød- & Fedevareforretning.

Lev. til Marinen. Medlem af Marineforeningen.

R. Brodersens

Bageri, Conditori og Rugbrødsfabrik
anbefales.

Nørregade 20. - Vejle - Tlf. 256.

Leverandør til Marinen.

B. Vendelboe.

Frugt, Grønt og Kartoffler.

Havnegade 13 - Vejle - Tlf. 1910.

Leverandør til Marinen.

Sig det med Blomster!

R. Johansen,

Blomsterforretning,
Klaregade 3 - Odense - Tlf. 4970.

Blomster leveres over hele Verden.

Leverandør til Marinen.

M. Corneliusen,

Vestergade 4 - Odense - Telf. 1130.

Frugt — Grønt — Kartoffler.

Leverandør til Marinen.

H. Chr. Jensen,

Strandvejens Kolonialhandel,

Nyborg. Telefon 300.

Leverandør til Marinen.

Gotfred Petersen,

Strandvej — Nyborg. — Tlf. 134.

Skibsproviantering.

Kolonial og Delikatesse.

Leverandør til Marinen.

J. Vestergaard,

Skibsprovianteringsforretning.

Middelfart. — Tlf. 230.

Leverandør til Marinen.

Hoë Hansen,

Iste Kl. Schweizerbageri,
Torvet 29 - MIDDELFART - Tlf. 34.

Leverandør til Marinen.

Bent Tybjerg,

Bager & Conditør,
Kongebrovej 29 - Middelfart. - Tlf. 287.

Leverandør til Marinen.

Iwer Hess,

Nørre Havneg. SØNDERBORG, Tlf. 458

Alle Aarstidens Fiskesorter føres.

Røget Fisk & Konserves.

Leverandør til Marinen.

Hans Fenneberg.

Bageri & Rugbrødsfabrik.

Fiskergade 11 - Vejle - Tlf. 680.

Leverandør til Marinen.

Knud Hansen,

Masnedssund, Tlf. Vordigb. 90.

1. Kl. Kød- og Fedevareudsalg.

P. Larsen,

Frugthuset, Køge. Telf. 162.

Frugt, Grønt, Kartoffler.

Leverandør til Marinen.

E. Bargsteen

KØGE Telf. 41.

Franskbrød & Rugbrødsbageri.

Leverandør til Marinen.

Køge Fiskehus,

Nørregade 8, Køge. Telf. 375.

Alle Slags fersk og røget Flsk.

Leverandør til Marinen.

Jul. Th. Petersen

Mønsterbageriet

TORVET 30 — KØGE — Telf. 294.

Leverandør til Marinen.

Peter Svendsen,

KØGE. Telf. 159.

Iste Kl. Kød- & Fedevareforretning.

Leverandør til Marinen.

Fiskernes Fællessalg, Havnen, Masnedssund.

Telf. 438 - Alle Aarstidens Fiskesorter.

Leverandør til Marinen

TEGN EN ANNONCE

I

„UNDER DANNEBROG“

IMPORTKOMPAGNIET A/S

Tlf. 33 & 34, Kalundborg Stats. 13, Telegr.-Adr. Importico.

IMPORT AF KUL, KORN OG FODERSTOFFER, SPC. LANGWITH,
STORE OG NØDDEKUL TIL DAMP & HUSHOLDNINGSBRUG -

Leverandør til Marinen.

P. THERS

Bageri, Konditori & Rug-
brødsfabrik anbefales.

Korsør. Telefon 86. Leverandør til Marinen.

Carl Hansen,

KORSØR, Telf. 7. Privat 373.

1. Kl. Kød- & Fedevareudsalg.

Leverandør til Marinen.

Th. Rasmusens Sønner,

Stats. 15. KORSØR Telef. 106

Import af Kul & Kokes,
Korn & Foderstoffer.

Harald Fischer,

KORSØR, Telf. 96 - 104 - 339.

Kolonial - Isenkram.

Leverandør til Marinen.

Husk at købe Deres Kolonial, Deli-
katesser, Vine, Spirituosa, Ci-
garer, Cigaretter, Konfekt,
Chokolader og Bodega Vine hos

C. V. Olsen, Korsør, Telefon 84.
Varerne bringes overalt. Leverandør til Marinen.

Laurits Andersen,

1ste Kl. Kødudsalg.

Vestergade 13 - Kerteminde - Tlf. 210.

Leverandør til Marinen.

M. Petersen,

1ste Kl. Kødudsalg.

Vestergade - Kerteminde - Tlf. 101.

Leverandør til Marinen.

Chr. Jensen

Skibsprovianteringsforretning

Holbæk gl. Havn

Telefon Nr. 969

Harald Henningsen,

1ste Kl. Blomsterforretning.

Frukt & Grøntsager.

Vestergade 3 - Kerteminde - Tlf. 395.

Bogense Mejeri.

Kun 1ste Kl. Mejeriprodukt.

Leverandør til Marinen.

„Fiskesalg“, Kerteminde.

Havnen. Telf. 238. Stat 8.

Fisk en gros & en detail.

Leverandør til Marinen.

Niels Wulffs Enkes Eft.

Kalundborg, Tlf. 345.

Skibsproviant og Stores

Leverandør til Marinen.

Chr. Norups Kødudsalg,

Skibrogade 45, Kalundborg.

Telf. 141. Privat Telf. 246.

Leverandør til Marinen.

Edv. M. Jensen

SKIBSPROVIANTERING

Holbæk nye Havn

Reel Betjening. - Billigste Dagspriser.
Lager af Skibsartikler - Udførselsv.: Tobak etc. etc.

Strandgade Telefon 355

KRYGER

Hundested, Tlf. 75.

1. Kl. Bageri & Konditori.

Leverandør til Marinen.

BERNHARD LARSEN

Sct. Annægade 38

Helsingør - Telf. 833

Smør - Mælk - Fløde

Leverandør til Marinen.

SØREN ANDERSEN

Fruktcentralen

Helsingør - Telf. 689

Frukt - Grønt - Kartoffler

Leverandør til Marinen.

CARL CHRISTENSEN

Toldbodplads 2

Helsingør - Telf. 916

1. Kl. Wiener- og Franskbrødsbageri.

Leverandør til Marinen.

Th. Lassen,

Frederikshavn. Tlf. 146.

1ste Kl. Kød- og Fløskudsalg.

Leverandør til Marinen.

P. Schou & Co.

Skibshandlere.

Frederikshavn. Tlf. 12. Stats 17

Leverandør til Marinen.

Oscar Ehlert,

Danmarksgade 86, Frederikshavn.

Fløsk, Oksekød, Fedekalvekød, Røgvare.

Paalæg til billigste Dagspris.

Tlf. 678. Leverandør til Marinen.

Brd. Devantier,

1ste Kl. Kød- & Paalægforretning.

Jyllandsgade 24 - FREDERICIA - Telefon 191.

Leverandør til Marinen.

Faaborgs Herregaardsmejeri,

Kun 1ste Kl. Mejeriprodukter.

Leverandør til Marinen.

Brødfabriken „Faaborg“,

A. J. ANDERSEN,

Priorensvej - Faaborg - Telf. 585.

Leverandør til Marinen.

Gartneriet „VIRKELYST“,

K. MADSEN

Frukt - Grønt - Kartoffler - Buketter.

Grønnegade 7 - Faaborg - Tlf. 486.

Leverandør til Marinen.

Faaborg Jernstøberi & Maskinfabrik

ved C. C. JENSEN anbefaler sig med

Skibsartikler.

Specialitet: Skibspumper. Forlang illustreret Katalog

R. MOLLERS Skibsværft,

Telefon 246 - FAABORG - Telefon privat 415.

Patent Ophalingsbeding, 450 Tons.

A. Reimers Eftf. A/S Arb. Fællesbageri

Faaborg. - Tlf. 31.

1. Kl. Kød- & Paalægforretning.

Leverandør til Marinen.

Tlf. Kontoret 806. Expeditionen 251

Dragerupsvej 13

Holbæk

Leverandør til Marinen.

A. Jacobsen,

Wienerbageri & Conditori,

Torvegade 23, FAABORG. Tlf. 112.

Leverandør til Marinen.

Emil Hansen & Søn

Kødudsalg

fører kun Prima Varer.

Østergade 5 - Faaborg - Tlf. 40.

Leverandør til Marinen.

P. N. Pedersen,

Conditori & Café.

Østergade 8, Bogense - Tlf. 39.

Leverandør til Marinen.

Lauritz Nielsen,

1ste Kl. Forretning i Vin, Kolo-
nial, Delikatesser, Cigarer & Ci-
garetter. Torvet 8, Faaborg. Tlf. 23.

Leverandør til Marinen.

Johs. Pedersen,

1ste Kl. Kød- & Paalægforretning.

Adelgade 54 - Bogense - Tlf. 23.

Leverandør til Marinen.

Bogense Fiskesalg,

Fisk en gros & en detail.

Havnen - Bogense - Tlf. 206.

L. P. Jørgensen,

Assens billigste

Kolonial- og Skibshandel.

Kun 1ste Kl.s Varer leveres.

Strandgade. Lev. til Marinen. Telf. 104.

Arbejdernes Fællesbageri,

ASSENS

Leverandør til Marinen.

Vestfyens Kulimport,

Assens

Kul. Kokes, Briketter, Brænde.

Telefon: Assens 250

Leverandør til den kgl. danske

Marine.

SOPHUS E. JOHNSEN & Co.

SKIBSHANDEL, DRAKENBERGHUS

Telegramadresse: Sejus. Telf. 2859, Riis Skov 157.

Medlem af Marineforeningen.

Alt. som kan udføres fra Füllager.

HAVNEGADE 32, AARHUS

ÆGGERT CARSTENS,

AALBORG - TLF. 824 - 1624.

1ste Kl. Kød- & Fedevareudsalg.

Leverandør til Marinen.

L. Worm,

Kongegade 13 - NYBORG - Tlf. 117.

Frukt - Grønt - Blomster.

Nyborg Kulimport,

v/ CHR. PETERSEN.

Kul - Kokes - Briketter.

Leverandør til Marinen.

G. P. Schweigler, Bagermester,

Odensegade 25, Aarhus. - Tlf. 1461.

1. Kl. Wiener- & Franskbrødsbageri.

Leverandør til Marinen.

Andreas Skaarup, Aarhus.

Colonial- og Delicatessforretning.

Telefon 865, 866. Skolegade 29.

Leverandør til Marinen.

M. P. JØRGENSEN

JOMSBORG, AARHUS - Tlf. 389

1. Kl. Kød- og Fedevareforretning

Leverandør til Marinen.

Aalborg nye Dampbageri,

Nørregade 16. - Tlf. 1968.

Rugbrød- Sigtebrød- & Franskbrødsbageri.

Leverandør til Marinen.

TEGN EN ANNONCE I »UNDER DANNEBROG«

AKTIESELSKABET DET ØSTASIATISKE KOMPAGNI

(The East Asiatic Company, Limited)

KØBENHAVN — Filialer: BANGKOK og SINGAPORE

Egne Agenturer: Soerabaya, Shanghai, Hankow, Tsingtau, Tientsin Dalny, Harbin, Vladivostock, Seattle, San Francisco, Valparaiso, Durban, Johannesburg og Cape Town.

Regelmæssig Rutebart paa Siam, Kina, Japan, Sydafrika, Australien, Java, Vestindien, Meksiko og Vestkysten af Nord- og Sydamerika.

Import til Evropa af østasiatiske og andre oversøiske Produkter. Teak og andre Træsorter.

Eksport til oversøiske Pladser af europæiske Produkter. — Skov- og Savmølle drift i Siam.

Alle nærmere Oplysninger erholdes ved Henvendelse paa Kompagniets Hovedkontor, Holbergsgade 2, København K.

STRÖMSNÄS JERNVÄRKS AKTIEBOLAG

DEGERFORS (SVERIGE)

— FREMSTILLER ALLE SORTER SIEMENS MARTIN STAAL & JERN AF FINESTE KVALITET —
SPECIALITETER: KEDEL- & SKIBSBYGNINGSMATERIALE TIL KRIGSSKIBE

REPRÆSENTANTER:

V. LÖWENER VESTERBROGADE 9 B. - KØBENHAVN B.
TELEF. C. 7885. TELEGR.-ADR.: STAALLÖWENER

DET OVER HELE VERDEN ANERKENDTE

ORIGINALE DANNEMORASTAAL

FREMSTILLES AF

GIMO-OSTERBY BRUKS A/B DANNEMORA

ALLE SLAGS LEGEREDE OG ULEGEREDE DIGEL-
STØBESTAAL. SÆRLIG SPECIALLEGEREDE STAAL

— — — FOR SKIBSBYGGERIVÆRKTØJER — — —

LEVERES OMGAÆNDE — FORLANG TILBUD

TELEGRAMADR. „DANNEMORAVERKEN, ØSTERBYBRUK“

KRIGSMATERIEL

KANONER TIL SØ
OG LANDFORSVAR,
PANSERPLADER,
PROJEKTILER.

Bofors

LUFTBEHOLDERE
TIL TORPEDOER M.M.

ALLE SLAGS
SMEDEGODS OG
STAALSTØBEGODS

A.-B. BOFORS. BOFORS.

F. E. WEBER & SØNNER

Kgl. Hof Forgylde

St. Kongensgade 36-38 - Telefon Palæ 826

Forgylde Møbler — Spejle
Trælysekroner og Lampetter.

Specialitet: Indramning og Restaurering af gamle
Kobberstik og Malerier.

Peter Sørensen,

Fedevareforretning,

Falkonerallé 120. Tlf. 659.

Leverandør til Militær Afd.

CIGARFORR. GERNER

A. Hansen, ny Indehaver.

Ny Kronprinsessegade 19. Tlf. Palæ 2662 v.

Alle førende Mærker i Cigarer og Vine
anbefales de ærede Medlemmer. . .

Slagtermester

VILHELM HANSEN,

Kontor: Colbjørnængsgade 14.

KØD EN GROS

Telefon 15847.

Brug Acetylgas paa Staalflasker.

Altid klar til Brug.

Mindre Iltforbrug.

Ren og kold Gas.

Jydsk Ilt- & Acetylgasfabrik A/.

Horsens. — Telefon 750 - 751 - 752.

TELEFONER:
Centr. 72 (10 Ledn.)

Statstelefon 13

Telegram-Adr.:

HANSEN

KØBENHAVN

Amaliegade 35.

C. K. HANSEN

DAMPKIBSREDERI

Dampskibs-Ekspedition, Klarering, Havari-Agentur.

Befragtning. Køb og Salg af Damp- og Sejlskibe.

Korresponderende Reder for Dampskibsselskabet „Dannebrog“.

Bunkerkul-Afd. Telegr.-Adr.: Bunkerdepot.

KØBENHAVNS-BUNKERKUL-DEPOT

Prima Kvaliteter. Ingen Udgifter. Hurtig Ekspedition.

SEE FABRIKS AKTIEBOLAG

SANDVIKEN (SVERIGE)

PRIMA KOLDTRUKNE SØMLØSE RØR AF JERN og STAAL

TIL DAMPKEDLER FOR KRIGSSKIBE, TIL BYGNING AF FLYVEMASKINER OG TIL FLYVEMASKIN-
AKSLER MED ca. 110 kg. pr. mm² BRUDSTYRKE.

REPRÆSENTANTER:

V. LÖWENER

TELEFON C. 7885

TELEGR.-ADRESSE: „STAALLÖWENER“

VESTERBROGADE 9 B. KØBENHAVN B.

CHAMPAGNE

Louis Roederer, Reims

Leverandør til Hans Majestæt Kongen af Danmark
Grand vin sec Extra dry. Carte Blanche 1906 Extra dry,

FITTINGS
+GF+

P. E. Ehrhardt
Studestr. 7. Tlf. 1793
Trukne Rør, G. F.
Randfittings samt
alle tekniske Ma-
skinartikler.

C. P. Lauritsen.

Import og Lager af alle Sorter

Kul & Cokes.

SVENDBORG Telef. 172.

Efter Kontortid 29.

Leverandør til Marinen.

POUL HOLM

11. Silkegade 11.

Sports-Beklædning, Støvler og Sko.
Størst Udvalg, billigste Priser.

Scandinavian Steel &
Shipping Agency

v/ A. TH. POULSEN

Telf. 14 150 — 14 151, — Toldbodvej 40.

Alle Mejeriprodukter.

1ste Klasses Varer.

E. Thörn, Borgergade 144.

Telefon Palæ 695.

Cigarer, Cigaretter og Vin,

M. PETERSEN,

Gernersgade 5. . . Tlf. Palæ 398.

NB. Lotterikollektion.

Rylander & Rudolfs

Fabriks A. Bol.

Generalagentur:

Nytorv 5. Köpenhamn.

Försälja torrelementer, telefonkel
och dynamoborstar, lämpliga för alla
i marknaden förekommande appa-
rater och maskiner. Begär offert.

Forlang hos Deres
Købmand

Den fineste Spiseolie

ATKA OLIE

Asiatisk The Compagni

Aktieselskab

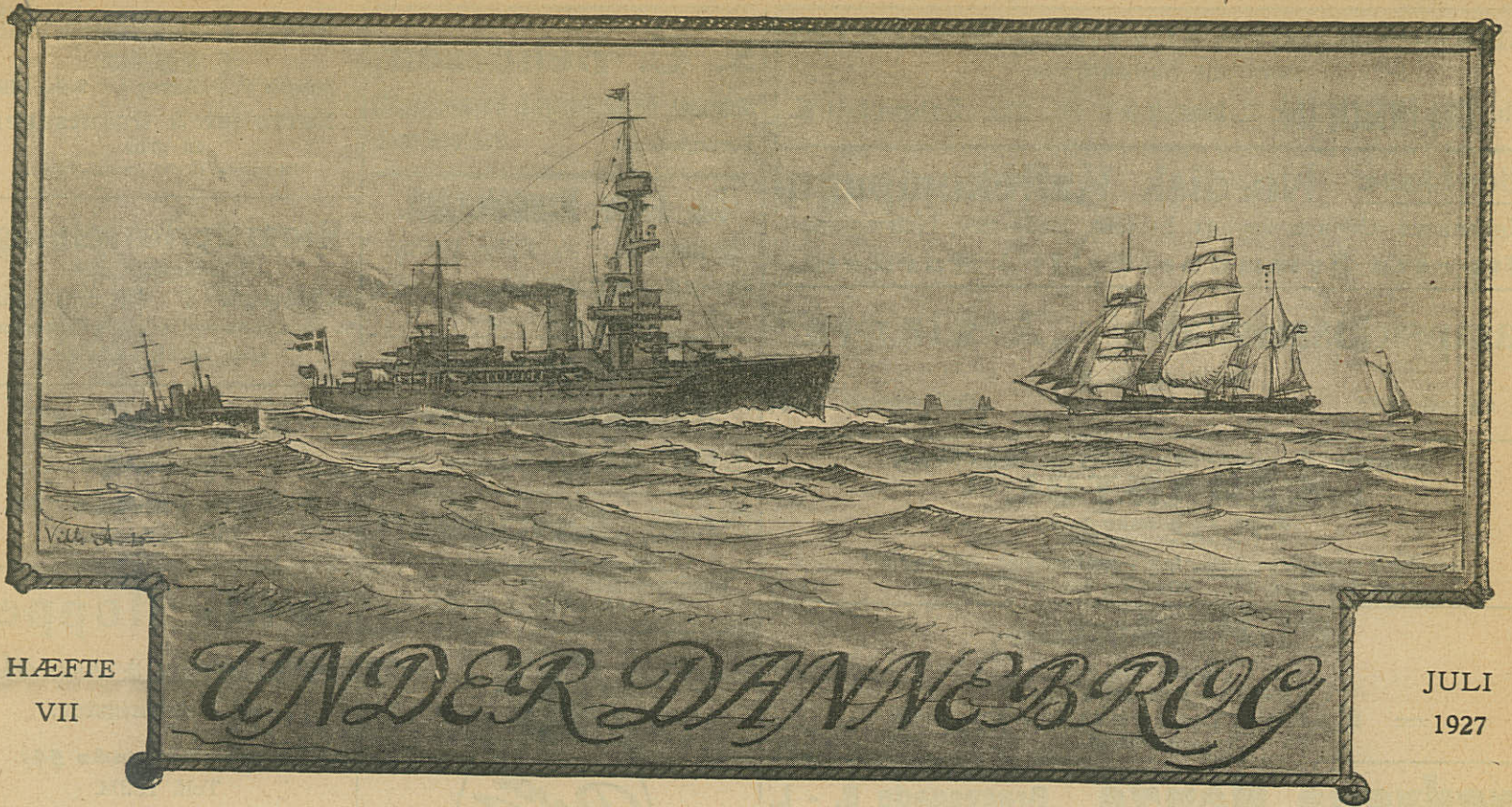
V. MAALE,

Blomster- & Kransehandel

Telf. Øbro 4320.

36, Østerbrogade 36.

Leverandør til Forbrugsforeningen.

HÆFTE
VII

JULI
1927

Joh. Chr. Petersen & Søn,
Studlestræde 19. Telf. C. 300.
Alle Metaller: Bly, Kobber, Nysølv, Nikkel, Tin,
Zink etc. i Blokke, Stænger, Traad, Rør og Plader.
Slaglod Asbest.
Stort Lager. Forlang Offerter. Billigste Priser.

Brug dansk Accumulatorsyre.
Leveres i alle Styrkegrader fra:
A/s Dansk Svovlsyre & Superfosfat-Fabrik.

Anton Hansen Slagtermester
KORSGADE Leverandør til Marinen. NYBORG

TRIFOLIUMS
MÆLK
Telf. 9204 - 9205 - 9232

Kost- og Dagskolen i Vedbæk
ved København (Den frie Skole).
Skolen modtager Kost-Elever under fuldstændig hjemlige
Former. Forbereder ved individuel Undervisning og alsidigt
legemligt Arbejde til Mellemskole og Realexamen.
Indmeldelse og Prospekt hos
Dr. Philipsen, Vedbæk.

Jacob Holm & Sønners Fabriker A/s
Reberbanegade 3. Kjøbenhavn S.
Telegr.: Holmsgårn. **Tougværk** Telefon: 1611.
9117.

GLARMESTER OSCAR JOHANSEN FORGYLDER
OVERGADEN n. VANDET 25 Alt Bygningsarbejde udføres. TLF. AMAGER 6937 x.
Leverandør til Orlogsværftet.

A. C. REINHARDT
HATTEFABRIKANT
ST. KONGENSGADE 85. TELEFON PALÆ 3720.
Silkehatte af eget Fabrikat.
Stort Lager af fineste engelske og italienske Filthatte.
Stofhatte i stort Udvalg. — Hatte afstryges.

Vilh. Foss' Eftfl. VINHANDEL
Gl. Mont 2 - København - Telefon 840-11841.
Leverandør til Hs. Maj. Kongens Hof, Marinen, Københavns Raadhus, København.
Kommunes samtlige Hospitaler samt andre offentlige og private Institutioner.

Dansk Trykluft Kompagni A/s
Tlf. Central 1993 Bernstorffsgade 21 Tlgr.-Adr.: DATRYKO
Trykluftanlæg til Fårvesprøjtning.
D. T. K. Malepistoler Nr. 50.

AKTIESELSKABET
C. OLESEN

MANUFATUR EN GROS OG FABRIKATION
DANSK PLYS OG MØBELSTOF-FABRIK I KASTRUP

C. V. Petersen,
Bageri & Conditori,
St. Kongensgade 91.
Telefon 5712.

 Aktieselskabet Randers Rebslaaeri.
Hampetrosser, Manillatrosser, Kokostrosser,
:: Transmissionstouge, Staaltrasser, etc. ::
Lager i København: **ANTON JENSEN**, Strandgade 44
Telefon 12.665

Ankere, Kæder, Tovværk, Staalwire
samt alle Skibsartikler.

Fh. John Forbæchs Eftf. St. Annæplads 19-21 Tlf. 235. København K.

Aktieselskabet Nordisk Kaffe-kompagni
København, Odense, Aarhus, Esbjerg, Haderslev, Helsingfors.
Største Brænderidrift i Norden.

Dampskibsselskabet „Atalanta“
Malmøgade 3.
Telf. Central 1418. Telf. Central 1418.

Sæbe- & Imprægneringsfabriken
„GARANTOL“

G. W. Jørgensen & Co.
— Frederikssundsvej 288 —
Krystalsæber og grøn Sæbe, Imprægneringsmidlet „GARANTOL“
til Presenninger, Sejl, Telte etc. Lev. til Orlogsværftet.

F. P. Busse,

Nørre Allé
Leverandør til Marineforeningen.
— Kaffe. Colonial etc. —
Telefon 11065.

Brødrene Henze, Bragesgade 8. - L.
Telefon 30 02 - 30 45
Nagler — Bolte — Møtriker m. m.

Arbo-Bähr & Co. A/S

Vodroffsvej 4 B. Tlf. 4600 & 4606

Bedste Forbindstoffer. Faas gennem Apotekerne.

C. O. Tesch,

Vaaben - Sport og Fiskeriartikler

Kronprinsensgade 11

Telefon Byen 3586

PETERSEN & ALBECK
ILTFABRIKKEN

ENGHAVE BRYGGE B. TELEFON: C. 4420

Alt til Autogen Sveising og Skæring.

J. WIEDEMANN'S
statskontrollerede

Fedevare- og Pølsefabrik
RABESHAVE LANGEBOGGADE 6
Telefon 798

OTTO SUENSON & CO.

Dr. Tvergade 7, Telefon Central 482.
Vin og Cigarer.
Leverandør til Søofficersforeningen og Officersforeningen.

H. Føns Christensen,

H. C. Ørstedesvej 10. København V.
Tlf. V. 4190 & V. 4191. Telegr.-Adr.: FØNSMETAL.

Specialforretning.
Maskinskruer, Møtrikker, og Underlagsskiver.

L. A. JØRGENSENS

Bogtrykkeri,

Rosengaarden 13.

Telf. Byen 1502. København K.

S. C. Bendtsen,
Isenkram, Køkkenudstyr & Haveredskaber
Torvegade 50. Telefon 5841.

Den danske Manometerfabrik.

Nyhavn 31. — Palæ 1048 y.
Produkt 50,000 Manometre.
Leverandør til Marinen.

Café Helmerhus,
Raadhuspladsen.

CHR. MESS. Aargang 1902.

Fr. E. Jeppesen,

Murermester.
Forchammersvej 20.
Telf. Central 82 (12—2).

V ALBYGAARDSVEJ 62.
Indenlandsk Salgsafdl. Telf. 8729.
Forlang hos Deres Handlende:
Royal Skinken, Royal Oxetunge og
Royal Svinetunge i Daaser.
1ste Præmie for udmærket behandlede Pro-
dukter paa den fransk-danske Udstilling.
Guldmedalje, København 1925.
Leverandør til Garnisonen.

Nørre Central Kafé

Nørrebrogade 124
Telef. 7476 - 11361

Medlem af Marineforeningen.

V. Schmidt, Instrumentmager

Holmensgade 29

Emil Andersen,

Bagermester

Borgergade 120.

VIKTUALIEFORRETNING

NØRREGADE 41
1 Kl. Paalæg og Viktualie
Gl. Mariner. OTTO JENSEN Køge.

Bogbinder

Michael Rasch

Nørrevold 12

Frugt og Grøntforretning

Vestergade 4, Telf. 1130

Leverandør til Marinen.

Henrik Pontoppidan's Eftf.

E. HINDSGAUL

Havnegade 21. København K. Telefon 13014.

Kartofler & Grøntsager
en gros.

Leverandør til den danske Marine.

Blomsterforretning.

N. Schmidts Eftf.

Østerbrogade 1. Tlf. Øbro 1650.
v. Garnisons og Holmens Kirkegaard.
Altid færdige Kranse.

J. J. Jensen,

Tømrermester.

Frederikssundsvej 194.

Telf. Bella 108.

Willy Hoppe,

Blikkenslager & Aut. Gas-
og Vandmester.

Vesterbrogade 54.

Telf. 11.274.

Æg- Smør
Margarine - Ost

V. Boulevard 37
Tlf. 6162.

W. Axel Randrup & Co.

Slagteforretning,
Gl. Kongevej 113. - Tlf. Vester 7254.
10 Filialer.

Prima Okse- Kalve- og Lammekød samt Flæsk
bedste Varer billigste Dagspriser.
Leverandør til Marinen.

ADAMAS

Nutidens fineste
og mest milde
orientalske Cigaret

Urmager Nielsen

Christiansgade 1

Alle Reparationer udføres.

Edvard Møllers Eftf.

Vordingborg
Masnedssund.

Kul — Koks — Briketter — Brænde.

Tlf. Vordingborg. 17—170.

Masnedssund 47.

UNDER DANNEBROG

MARINEFORENINGENS MEDLEMSBLAD

ORGAN FOR SØVÆRN OG SØFART

UDGIVET AF MARINEFORENINGEN.

REDAKTØR: AXEL JUEL

14. AARGANG
1927.

BLADETS OG HOVEDFORENINGENS KONTOR
Bredgade 25 C., København K.
Telefon Palæ 2886.

BLADETS ANNONCEEXPEDITION:
E. von Rosen
Holbergsgade 10. Tlf. 8907.

HÆFTE VII.
JULI

FORENINGSMEDDELELSER M. M.

Under Medvirkning af Arkitekt E. W. Marston og Grosserer Vald. Schou.

Husk Byggefonden.

»Mursten« kan købes ved alle Møder hos Byggeudvalgets Bestyrelsesmedlemmer, Overretssagfører Schoustrup og Restauratør Julius Petersen.

ESBJERG-AFDELINGEN

havde til Valdemarsdagen foranstaltet en Fest, hvis Indtægt skulde tilfalde Fregatten »Jylland«. Bestyrelsen havde lagt sig i Selen for at skabe en særlig national og festlig Stemning. Salen i Paladshotellet var smukt dekoreret med Dannebrogss- og Signalflag, og Foreningens smukke Dekoration med Emblem- met fangede straks ved Indtrædelsen i Salen alles Opmærksomhed. Festen indlededes med, at Veteranerne blev pebet til Børde, herefter lød det kendte »Klar ved Flaget«, og til Fanemarchen gled vor smukke rød-hvide Dug til Top, efterfulgt af Kongesangen. Kredsens Formand, Maskinmester Degn, bød Forsamlingen velkommen med nogle faa, velvalgte Ord, hvorefter man afsang »Vift stolt paa Kodans Bølge«. Efter Sangen blev Ordet givet til Aftenens Foredragsholder Hr. Overlærer Hørning, som velvilligt var kommen til Stede for med sit glimrende og veltillættelagte Foredrag »Søfolk og Skibe« at slaa et Slag for den gamle Fregat. Det fængslende Foredrag, som oprullede baade de lyse og de drøje Dage for Sømanden, de herlige Lysbilleder, som viste os de stolte Svaner saavel i Magsvejr som i Storm, de minesprængte og torpederede Sejlere og Dampskibe, disse vingskudte Fugle, alt gjorde sit Indtryk og holdt Spændingen vedlige, og da Foredragsholderen sluttede med at vise os en af de gamle Fregatter i deres Glanstid, ledsaget af nogle smukke Verselinier, takkede Forsamlingen ved at klappe kraftigt. Man afsang derefter »Der er et yndigt Land«, og herefter underholdt Frk. Asta Andersen Forsamlingen med sit vidunderlige Flygelspil. Frk. Andersen lønnes med kraftigt Bifald. Til Veteranernes Ære afsang man »Det var ved Helgoland«, og Formanden bragte Frk. Andersen og Hr. Hørning Kredsens Tak, fordi de saa velvilligt havde stillet sig til Disposition for det smukke Formaal, takkede ligeledes de Indbudte, som var kommen tilstede og beklagede, at det var faldet saaledes ud, at en stor Part af Foreningens Medlemmer ikke kunde komme paa Grund af deres Erhverv paa Søen, som bød dem at tage ud, naar Vejret var dertil, og sluttede med at udtale Haabet om, at der, i Fald Afdelingen gentog sin »Jylland«-Fest, da maatte kunne ses ud over en tæt fyldt Sal, saa at Kredsen kunde sende et klækkeligt Bidrag til Marineforeningernes Hjertebarn Fregatten »Jylland«s Bevarelse. Efter Formandens Tale afsang man »Kongernes Konge«, og hermed ophørte den smukke og stemningsfulde Fest. Aftenen igennem havde Stemmningen den højtidelige og nationale Karakter. Kun Skade, at saa faa havde givet Møde.

LEMVIG-AFDELINGEN

afholdt den 26. Juni sin aarlige Sommerudflugt. Turen gik i Aar pr. Automobiles til Søndervig.

Kl. 10 Fmd. samledes Deltagerne, ialt ca. 120 Medlemmer, paa Markedsplassen i Lemvig, hvor de blev fordelt i de 42 Automobiles, som private Bilejere i Lemvig og Omegn gennem Motorklubben havde stillet gratis til Raadighed for Foreningen. I løsende Regnvejr gik turen ad Ringkøbing til. Paa Grund af det daarlige Vejr enedes man om at stoppe op i Ringkøbing i Stedet for at fortsætte til Søndervig. Vejret animerede jo ikke Folk til at spise deres medbragte Mad i Klitterne. I Ringkøbing fik vi overladt Salen paa »Højskolehotellet«, og snart efter kom Madkurvene frem. Efter at Maden var spist, tog man fat paa at afholde de i Dagens Anledning arrangerede »Olympiske Lege«, nemlig Æggevæddeløb, Sækkevæddeløb og Tovtrækning for henholdsvis Damer og Herrer. Løbene og Tovtrækningen foregik programmæssigt og til stor Munterhed baade hos Tilskuere og Deltagere.

Da Vejret stadig ikke bedrede sig, spillede vor Kammerat, Musikdirektør Caspersen, og 3 Mand op til en Svingom, og snart svang unge og gamle Marinere samt Gæsterne sig med Damerne. Kl. 5 Eftm. vendtes Næsen atter mod Lemvig, og Kl. 7 skiltes Deltagerne for atter at samles Kl. 9 ved det meget festligt arrangerede Kaffebord paa »Industrihotellet«, hvor Gæsterne med Damer var mødt. Efter at Flaget var gaaet til Tops under Udfoldelsen af det sædvanlige Ceremoniel, bød Næstformanden i Formandens Fraværelse velkommen og takkede specielt Gæsterne, fordi de havde gjort Dagen saa festlig for Marineforeningens Medlemmer.

Ved Kaffebordet herskede der en udmærket Stemning. Der blev afsunget en i Dagens Anledning forfattet Sang, og der holdtes Taler bl. a. af Formanden for Lemvig Motorklub, Nielsen Torp, og Redaktør Christensen. Forinden Kaffebordet sluttede, uddeltes Præmierne fra »Løbene« om Eftermiddagen. Særlig Jubel vakte 1. Præmien i Tovtrækning for Herrer; den var udsat af »3 Struer-Medlemmer« og bestod af en stor Knallert, der var meget kunstfærdigt udstyret, bl. a. med en Redningsbaad, et Kompass og et Anker. Inden i Knallerten var der en Flaske ægte »rød Aalborg« med Paaskrift om, hvorledes den Slags skal nydes. — Efter en Svingom paa ca. 3 Timer til Tonerne af Kammerat Caspersens Trio sluttede den meget vellykkede Dag, som end ikke Regnvejret formaadede at ødelægge.

MINDEHØJTIDELIGHEDEN 1. JULI FOR SLAGET I KØGE BUGT DEN 1. JULI 1677.

Ved halv Ti-Tiden om Formiddagen nedlagde Marineforeningens Bestyrelse — ligesom Søofficersforeningens, Søløjtnantselskabets, Dækofficersforeningens m. fl. — smukke Kranse med signerede Baand saavel ved Niels Juels Statue som ved hans Sarkofag i Holmens Kirkes Kapel.

Rundt om i Byen vajede Dannebrog til Lyde for Søheltens Minde, og særlig Gammelholmkvarteret var flagsmykket omkring Monumentet, indenfor hvis Gitter et Væld af Blomster samledes.

I Kapellet nedlagdes Kranse desuden fra Viceadmiralen og Marineministeriet, og Kl. 10 indfandt Hans Majestæt Kongen sig og nedlagde personligt en pragtfuld Kranse ved Sarkofagens Fodende.

Dagens Hovedbegivenhed var imidlertid Marineforeningens Mindehøjtidelighed i Odd Fellow-Palæets store Sal.

Salen var flagsmykket, og paa Tribunen stod opplantet Hovedforeningens og de 43 Proviinsafdelingers Flag — et meget smukt Syn. Blant de tilstedeværende i den fyldte Sal saas Statsministeren, Forsvarsministeren, de militære Ministeriers Direktører, Viceadmiralen, den kommanderende General, Københavns Kommandant, Provst Fenger, hjemmenværende Stabsofficerer m. fl.; Bestyrelsesmedlemmer fra tal-

rige militære og maritime Foreninger, saasom Skibsførerforeningen, Maskinmesterforeningerne og Forsvarsbrødrene. Den norske Legation var repræsenteret, og i en Loge for sig sad Niels Juels hjemmeværende Elterkommere med Orlogskaptajn *Niels Baron Juel-Brochdorff* og Kammerherre Oberst *Juel* og Cereconomester *Juel*.

Midterbalkonen var forbeholdt Marinere.

Lidt før Kl. 4 gik Admiral *Carstensen* op paa Tribunen, og kort efter traadte *Kongen*, der var iført Admiralsuniform, ind i den store Loge ved Siden af Ministrenes Loge. *Kongen* var ledsaget af Prinsesse *Thyra*, Prins *Valdemar*, Prins *Georg* af Grækenland, Prins og Prinsesse *Viggo*, Prinsesse *Axel* og Prins *Gustav*.

Alle havde rejst sig, og nogle Øjeblikkes højtidelig Tavshed var Indledningen til den enestaaende smukke og opløftende Mindefest, der nu fulgte, idet Admiral *Carstensen* udbad sig Majestættens Tilladelse til at hejse Flaget. *Kongen* bifaldt med et Nik, og Skansevagten marcherede ind, hvorpaa Flaget blev hejst med det fulde Orlogsceremoniel. Admiralen bød derefter velkommen i en kort og djærv Tale, og Forsamlingen sang »Viit stolt paa Kodans Bølge«.

Digteren *Axel Juel* traadte derefter ind paa Tribunen og reciterede sit Mindedigt over Søhelten, som vi bragte i forrige Nummer af »Under Dannebrog«.

Der fulgte nu et Potpourri af nationale Melodier, særlig vore raske og muntre Orlogs- og Soldatersange, og saa besteg fhv. Viceadmiral *Konow* Talerstolen og holdt det Foredrag om Niels Juel, som vi har den Glæde at kunne bringe i nærværende Nummer efter Viceadmiralens Manuskript.

Saa vel Digterens Recitation som Viceadmiralens Tale modtoges med meget Bifald, og Forsamlingen sang nu Rahbeks gamle Søheltesang: »Vort Fødeland var altid rigt paa raske Orlogshelte«, og saa tog Admiral *Carstensen* Ordet for en kort Afslutning, der meget smukt sluttede med et: »Gud bevare Kongen!«, Ord, som gentoges af hele Forsamlingen, der havde rejst sig. Saa fulgte Cereemonien ved Flagets Nedhaling, og til Slut sang alle »Kongernes Konge«.

Med et af Viceadmiral *Konow* udbragt »Leve Hans Majestæt Kongen« sluttede denne overordentlig smukke og stemningsfulde Højtidelighed.

KØBENHAVN-AFDELINGENS AFTENFEST.

Om Aftenen var København-Afdelingen Vært ved en fornøjelig, men meget smuk og stilfuld Festmiddag i Studenterforeningens store Sal. Ved Hovedbordet saas blandt de sær-

ligt indbudte: Direktøren for Marineministeriet, Kontreadmiral *Rechnitzer*, Viceadmiral *Amdrup*, Hovedforeningens Formand, Kontreadmiral *Carstensen* og dens tidligere Formand, Kommandør *Mægaard*, Viceadmiral *Konow*, Digteren *Axel Juel*, Orlogskaptajnerne *Godfred Hansen* og *Ipsen*, og som særlig Hædersgæst Niels Juels direkte Ætling, Orlogskaptajn *Niels Baron Juel-Brochdorff*.

Formanden, Grosserer *Vald. Schou*, bød i ligefremme og smukke Ord velkommen og anslog straks Aftenens Stemning: muntert Samvær, men paa Dagens højtidsfulde Baggrund. Der fulgte nu en række i sjælden Grad rammende og særprægede Tale. Admiral *Carstensen* talte for Gæsterne og henvenete Skaalen til Dagens Hovedtaler, Viceadmiral *Konow*. Overlærer *Hørring* talte for Flaaden, idet han bad den ældste aktive Søofficer, Viceadmiral *Amdrup*, modtage Skaalen. Viceadmiralen takkede ved en Tale for Marineforeningen. Afdelingens Næstformand, Arkitekt *Marston* holdt nu i smukke Ord og Billeder Tale for Orlogskaptajn *Niels Juel-Brochdorff*, hvis fremragende Sømanøsegenskaber og Mod han fremnævde ved at minde om Orlogskaptajnens ypperligt gennemførte Togt Jordan rundt med Verdens største Sejlskib, Femmesteren »København« og hans uforfærdede Optræden ved Undervandsbaaden »Dykkerens Forlis, idet han som Dykker gik ned til den forulykkede Baad og opmuntrede den indespærrede Besætning ved Bankesignaler.

Orlogskaptajnen takkede i en munter og mandig Tale, der mundede ud i et Leve for vort Flag.

Man sang nu en af *Valdemar Rørdam* forfattet Sang til Niels Juels Ære, og efter at Bifaldet efter Sagen havde lagt sig, fortsattes Talerne, idet Husejer *Hansen* talte for Veteranerne fra vor sidste Krig og adresserede Skaalen til den tilstedeværende Veteran *Sørensen-Dalby*, der takkede bevæget.

Tilslut motiverede Orlogskaptajn *Ipsen* i velvalgte Ord et Leve for den svenske Marine, en Skaal, som modtoges med stærk Tilslutning fra Forsamlingen. — Kort efter nævedes Bordet, og en uorglemmelig Dag i Marineforeningens Historie nærmede sig sin Afslutning.

BERIGTIGELSE.

Da Slutningen af *C. P. Dyrhauges* Artikel i forrige Nummer kan oplættes, som om der stadig tales om Fregatten »Niels Juel«, medens det er Fregatten »Jylland«, der omtales, er vi anmodet om at meddele, at en Forkortelse af Artiklen af Pladsmangel er Skyld deri.

M I N D E T A L E

ved Marineforeningens Møde i Odd-Fellow Palaiset i Anledning af 250 Aars Dagen for Slaget i Køge Bugt den 1. Juli 1677.

Af Viceadmiral *Konow*.

»Niels Juel gav Agt paa Stormens Brag.
Nu er det Tid.«

Saaledes lyder det i vor gamle Nationalsang.

Og det var Tid. For Landet var i Vaade.

Og den Mand, der frelste sit Land, det var *Niels Juel*.

Dette, at Niels Juel idag for halvtredie-hundrede Aar siden frelste sit Land, er ikke alene vor Tids Opfattelse, grundet som den er paa Historiens Kendsgeringer, nej, Datiden havde den samme.

Herpaa har vi et slaaende Bevis i den Skuepenge, der blev slaaet i Anledning af Sejren i Køge Bugt. Paa denne Skuepenge, der er den største, der nogensinde er præget i Danmark, ses nemlig tilvenstre for Kongens kronede Navnechiffer en Haand, der kommer ud af en Sky, og som peger paa en over Haanden anbragt og paa Latin affattet Indskrift, der i Oversættelse lyder: »Frelsens Dag«, medens der paa højre Side er afbildet 8 Børn med Palmegrene i Hænderne, hvorover en ligeledes paa Latin affattet Inskription: »Sig det til Efterkommerne«.

Det er denne vore Forfædres Paamindelse om ikke at glemme, hvad Danmark skylder Niels Juel og hans Mænd fra Danmark og Norge, som vi efterkommer i Dag, naar vi afholder Mindefest for Slaget i Køge Bugt.

Danmark havde haft trange Aar, da Niels Juel saa Dagens Lys. Han indsugede saa at sige med Moder-mælken Forstaaelsen af, hvad det vilde sige, at hans Fædrenejord var i Fjendevold. Hans Moder og ældre Søskende havde 2 Aar før hans Fødsel maattet forlade Fædrenehjemmet i Nørrejylland og rejse til Norge, da Wallensteins Tropper under Trediveaarskrigen oversvømmede denne Landsdel. Senere var Faderen, Erik Juel, der var Landsdommer i Jylland og Befalingsmand paa Aalborghus, stødt til dem i Kristiania, og her kom Niels Juel til Verden den 8. Maj 1629.

Aarsagen til, at Niels Juel ikke blev født i sit Hjem i Nordjylland, var saaledes den, at denne Del af Landet var besat af Fjenden, og endnu engang skulde han opleve det samme i sine Drengaar, da Torstensson i Vinteren 1643—44 besatte Jylland.

Inden han blev Mand, havde Niels Juel saaledes

lært at kende, hvad det vil sige, at Landet var i Fjendens Hænder, og det ligger nær at antage, at disse for Danmark under hans Opvækst saa ulykkelige Aar har haft sin Del i den Livsopfattelse, hans Liv bærer Præget af, at man skylder sit Fædreland alt.

Efter Barneaarene paa Gaarden Torp i Thy bliver Niels Juel i sit 13de Aar sendt som Page til Kong Christian den IV, der ansatte ham hos Sønnen, den senere Frederik III, hvorefter han i et Aar nød Uddannelse paa Sorø Akademi.

Saavidt var hans Livsvilkaar som Datidens unge Adelsmænds, men medens disse herefter som Regel tiltraadte Udenlandsrejser for yderligere at uddanne sig ved fremmede Universiteter, brød Niels Juel sig paa sin Udenlandsrejse sin egen Bane. I Tyveaarsalderen drog han til Holland og indtraadte i Marinen, som dengang var den førende i Europa.

Om Bord paa den hollandske Flaade deltog Niels Juel i dennes Kampe mod den engelske i Aarene 1652—54 og havde her saa berømte Læremestre som Admiralerne Martin Tromp og Michael de Ruyter.

Han deltog blandt andet i det store Slag mellem Scheeveningen og Maas, hvor Tromp faldt. Overkommandoen gik nu over til Ruyter, af hvem Niels Juel siges at være meget værdsat, og han fulgte nu denne paa hans Togt til Middelhavet og skal i nogen Tid have kommanderet en Fregat.

Han vendte derefter tilbage til Amsterdam og vilde have tiltraadt Hjemrejsen, men blev forhindret heri af Sygdom.

Sit ufrivillige Ophold i Amsterdam udnyttede han til at sætte sig ind i Skibsbygningskunsten, hvad der blev af indgribende Betydning ikke alene for ham selv i hans Stilling som Holmens Chef, en Stilling han kom til at beklæde i 33 Aar, men for hele Flaadens Udvikling.

Med grundig Uddannelse i sit Fag vendte Niels Juel saa hjem i 1656 og fik i August s. A. Kommandoen over Fregatten »Sorte Rytter«, der hørte til den danske Eskadre, som under Lindenow skulde forene sig med Hollænderne under Opdam for at spærre Svenskerne Vejen til Pommern. Nogen Aktion kom Niels Juel dog ikke i paa dette Togt, hvor han havde sin første og sidste Chefkommando.

Det følgende Aar blev Niels Juel udnævnt til Holmens Chef og blev saaledes Admiral i en Alder af 28 Aar.

Selv om det efter Datidens Opfattelse ikke var noget mærkeligt, at en Adelsmand kunde naa frem til en saa overordnet Stilling i en saa ung Alder, er der dog ingen Tvivl om, at Niels Juel skylder denne sin tidlige Forfremmelse sin Krigstjeneste i Holland og vel ikke mindst sine Kundskaber i Skibsbygningskunsten.

I alle Tilfælde udtaler Datiden, »at han her kom paa sit rette Værksted til Arbejde for Troskab at lade kende og hans Majestæts Flaade med sit aarvaagne Tilsyn og ufortrøden Flid at betjene«.

For vor Tid, hvor Teknikens og Søkrigsvidenskabens rivende Udvikling har medført en saa udstrakt

Specialisering af Arbejdet i Flaaden, synes det ret ejendommeligt at se en Admiral beklæde Stillingen som Værftschef i en saa lang Aarrække og saa samtidig optræde som Eskadrechef og Flaadefører, naar Flaaden virkelig skulde bruges. Set med Datidens Øjne forholder det sig dog noget anderledes, da Udviklingen i Skibsbygningskunsten da kun var ringe, og naar Niels Juel, selv efter at han var naaet til Ærens Tinde og havde vist sig som en af sin Tids største Flaadeførere, i de mange Aar stadig vendte tilbage til Holmen, naar hans Søjteneste var forbi, maa det antagelig have været af egen fri Villie.

Han maa have følt, at hans Nærværelse her var nødvendig, ikke alene fordi han forstod sig paa Skibsbygning og havde fuld Forstaaelse af, hvor vigtigt det var, at Materiellet var i brugbar Stand, men vel nok ogsaa af nationale Grunde. Dansk som Niels Juel var i Sind og Skind vilde han ogsaa, at danske skulde være de førende paa alle Omraader indenfor Flaaden, og han har vel nok følt, at han selv var den bedste Borgen herfor, hvad Holmen angik. Ellers er det i alle Tilfælde vanskeligt at forstaa hans 33-aarige Tjenestetid som Chef for Holmen, og ikke mindst efter hans Sejrvinding i Køge Bugt.

Niels Juel er nemlig ikke alene den store Sejrvinder, han er ogsaa den store Organisator og Eksercermester. Det er saaledes bekendt, hvorledes han i den Maaned, der gik forud for Slaget i Køge Bugt, holder sine Skibschefer i Aande med Evolutioner og taktiske Øvelser, ligesom han træner Besætningerne i Kanonerne Brug og i Signalering.

Ingen har før ham, saavidt bekendt, i den danske Flaade haft Øjet aabent for, hvad Betydning det har at »træne« sit Personel.

Dette er værd at lægge Mærke til, naar man vil vurdere Niels Juel; han var ikke alene den fødte Sømand med den staalsatte Karakter, det usvigelige Mod og det geniale taktiske Blik, han havde ogsaa Forstaaelsen af, at der maa arbejdes strengt for at dygtiggøre Personellet.

Datiden fik Øjnene op for denne Side af Niels Juels Gerning, ikke alene hans Modstandere, Svenskerne, men ogsaa Kongen af England udtalte sig derom efter Sejrvindingen i Køge Bugt.

Men var Niels Juel stor som Organisator, Strateg og Taktiker, og Flaaden skylder Niels Juel meget af, hvad den har levet paa, saaledes Holmen, og man rørte derfor ved noget helligt, da man vilde ødelægge den, saa var han ikke mindre som Menneske, en mere sympatisk Skikkelse findes ikke i Danmarks Historie.

Hvad der først og fremmest karakteriserer Niels Juel, er hans nationale Sindelag, det gaar som en rød Traad gennem hans Liv, han kæmper for, at dansk skal komme til sin Ret i Flaaden, hans Stræben gaar ud paa at skaffe den af med Udlændingene. Han er som det nationale Samlingsmærke i Flaaden. I denne var han derfor ogsaa agtet og elsket, og i København omtales han altid som den »gode gamle Ridder«, og Datiden skildrer ham som en Mand, hvem menneske-

lig Storhed var ligegyldig, og som f. Eks. altid drejede Samtalen hen paa noget andet, naar nogen berørte hans Sejrvindinger.

Hans Karakters Storhed kommer særlig frem i de Tilfælde, hvor andre, tiltrods for de Tjenester Niels Juel havde ydet sit Land, bliver ham foretrukket.

Første Gang, han led denne Krænkelser, var i 1663, da han i Admiralitetet maatte vige Sæde for Cort Adeler, der blev udnævnt til General-Admiral, en Charge, som Niels Juel karakteristisk nok aldrig selv opnaaede.

Selv om Niels Juel paa dette Tidspunkt kun var 34 Aar, havde han dog alt gjort sig bemærket som Admiral under Københavns Belejring 1658 og i Slaget ved Rødsand i 1659, og Cort Adeler havde da aldrig udrettet noget for sit Land.

Man har søgt Aarsagen til denne Niels Juels Forbigaaelse i Enevoldskongens Frygt for den gamle danske Adel, og Juels Giftermaal med Margrethe Ulfeldt, en Slægtning af den forhadte Landsforræder Korfitz Ulfeldt. Helt ubegrundet er denne Antagelse vel ikke, i alle Tilfælde finder den Støtte i den Styrke, hvormed Christian den V i sit Testamente fraraadede sin Søn at lade Mænd af den gamle danske Adel beklæde Landets høje Embeder. Men selv om man her har den dybere Aarsag, maa det dog ikke lades ude af Betragtning, at der, da Cort Adeler vendte hjem til sit Fædreland, stod en vis Æventyrglans om hans Navn fra hans Tjeneste i den venetianske Flaade, og udenlandsk Berømmelse skaffede den Gang ofte Adgang til høje Stillingen i Danmark, og som født i Norge hørte Cort Adeler dog i alle Tilfælde til Landets egne Børn.

Større maa dog Krænkelser have været for Niels Juel, da han senere maatte vige Pladsen to Gange for den hollandske Admiral Cornelius Tromp, og begge Gange efter at han i fuldt Maal havde vist, hvad han duede til, og særlig sidste Gang efter, at han havde frelst sit Land ved Sejren i Køge Bugt.

At Niels Juel første Gang føler sig dybt krænket, ved man af hans Brev til Rigsadmiral Henrik Bjælke, men han slutter med Erklæringen, at han »ikke skal spare Liv og Blod i Hans Majestæts Tjeneste«, og Kongen svarer han, »at mig til Eders Majestæts Tjeneste hverken paa Mod eller Villie skal fattes«.

Selv om man i Nutiden som dansk kan føle sig krænket over, at en Mand med Niels Juels Kvalifikationer og Bedrifter saaledes kunde sættes til Side for en Udlænding, saa byder dog simpel Retfærdighed overfor dem, der da styrede Danmark, ogsaa at se Sagen fra deres Synspunkt.

Som allerede nævnt var det i de Tider ikke ualmindeligt at søge til Udlandet for at skaffe sig Admiraler og Hærførere, naar Krigen stod for Døren. Frankrig havde saaledes ogsaa været ude efter Tromp, det berømte Navn betød den Gang saa uhyre meget. Men ogsaa Danmarks særlige Forhold til Holland, med hvilket Land man havde Forbundstraktat, og hvorfra man regnede med at modtage Subsidier og et Flaadekontingent, har sikkert ogsaa gjort sig gældende for

den danske Regering, idet man med en Hollænder som Øverstbefalende mente at faa alt til at glide lettere. Endelig kom hertil Forholdene i selve den danske Flaade, hvor der dengang tjente ikke saa faa Hollændere, baade Officerer og Menige, af hvilken Grund man mulig ogsaa har fundet det at ligge nær at engagere en berømt hollandsk Admiral.

Niels Juel skulde dog snart vise Verden, at Danmark i ham havde et Føreremne, som ikke stod tilbage for Udlandets Berømtheder, den skaanske Krig gam ham Anledning dertil.

Ikke alene tog Niels Juel Krænkelser som en Mand, og han var altid loyal overfor Tromp, men den blev for ham snarere Drivfjedren til straalende Bedrifter i de Perioder, hvor han havde Overkommandoen. Det var baade naturligt og forstaaeligt, at han tilstræbte at vise sine egne og Hollænderne, at man ikke havde behøvet at gaa udenfor den danske Flaade for at finde Manden, der skulde føre Flaaden til Sejr. En Mand af Niels Juels Støbning maatte jo ogsaa selv føle, at han magtede Opgaven, og dertil fulgte Heldet ham overalt.

Den »Skaanske Krig« har som bekendt sit Navn af, at Danmark i denne tilstræbte at generobre de tabte skaanske Provinser. Til en Begyndelse blev Krigen dog, iøvrigt mod Griffenfeldts Raad, ikke ført ind i Skaane, men i Sveriges pommerske Provinser. Danmark, og det med det allierede Brandenburg, sendte deres Hære mod Wismar, et for Sverige af Hensyn til Forbindelsen med dets tyske Besiddelser vigtigt strategisk Punkt, som stormedes den 13. December 1675.

Til Støtte af disse Operationer havde Flaaden, under Kommando af Cort Adeler og med Niels Juel og Hollænderen Jacob Bëncks som Underanførere, været udrustet for at forhindre Sveriges Forbindelse med dets tyske Østersøprovinser. Den svenske Flaade havde imidlertid ikke vist sig; allerede 14 Dage efter, at den var løbet ud, var den vendt hjem i en elendig Tilstand, en Følge af slet Kommando, Storm og Sygdom blandt Besætningerne. Ogsaa den danske Flaade havde lidt meget af Sygdom, men iøvrigt havde den med Dygtighed holdt Stationen under haarde Storme, indtil Epidemien i Oktober tvang den hjem. Cort Adeler maatte den 2. November gaa i Land som syg og døde 3 Dage efter, 53 Aar gammel, hvorefter Overkommandoen tilfaldt Niels Juel, men kort efter indstilledes dette Aars Operationer, og Hollænderne vendte hjem.

Allerede Krigens første Aar havde vist store Brist ved den svenske Flaade. Skibene var slet udrustede og vedligeholdte, Besætningerne var ikke uddannede, Skibene kunde ikke holde sammen indenfor de enkelte Eskadrer, og langt mindre kunde Flaaden optræde samlet, dog værst af alt var Kommandoforholdene. Man savnede i Sverige Forstaaelsen af, at den første Betingelse for at føre en Flaade er at være Sømand; man betroede Overkommandoen til Feltmarskalk Stenbock, en i og for sig dygtig Mand, men uden Forstaaelse af Søens Foreteelser. Følgerne heraf ude-

blev ikke, Flaaden vendte hjem i en langt daarligere Tilstand, end den havde forladt Dalarø og uden at have udrettet noget som helst.

Hvad nyttede det, at man stillede Stenbock for Krigsret og gav ham Skylden for ikke at have undsat de tyske Provinser, naar man ved næste Besættelse af Posten som Højstbefalende over Flaaden ikke tog Hensyn til, hvad der var Aarsag til, at Flaaden ikke havde kunnet løse sin Opgave. Til Afløser for Stenbock udnævnte man nemlig nu en Mand, der hverken var Sømand eller Militær, man tog Friherre Lorentz Creutz, som havde vist sig som en dygtig Administrator ved Flaadens Udrustning. Man tog Manden fra Skrivebordet og gav ham Admiralstitlen, og dette til Trods for, at man i Clas Ugglas i Admiralitetskollegiet havde en Admiral, der alt havde vist Føreregenskaber. Men værst af alt var det dog, at man ved disse Admiralsudnævnelser undergravede Disciplinen, da der ingen Tillid var til den, der skulde tage Ansvar.

Heller ikke denne Gang udeblev Følgerne af Regeringens Mangel paa Forstaaelse, men denne Gang gik Manden selv med. Lorentz Creutz fandt sin Død i Slaget ved Øland, netop paa Grund af manglende Sømandskab, og, hvad værre var, her mistede Sverige ogsaa Clas Ugglas.

Endelig skulde man tro, at man i Sverige havde taget Lære af de to foregaaende Aars Ulykker og betroet Overkommandoen til en af Flaadens egne Mænd, men nej, man tog nu atter en Landofficer, Feltmarskalk Henrik Horn, og endda mod hans egen Villie. Denne Mand havde gjort sig højt fortjent som Forsvarer af Stade, men Søvæsen havde han aldrig givet sig af med, og han var paa dette Tidspunkt tilmed henimod 60 Aar. Det var denne Mand, Niels Juel havde til Modstander i Køge Bugt.

Retfærdigheden byder, at man stiller sig dette klart, naar Talen er om Niels Juels Sejr over en i Antal af Skibe og Skyts som Regel langt overlegen Fjende.

Det var saa ubetinget Personellets Dygtighed, der gjorde Udslaget paa Søen i den skaanske Krig, og her først og fremmest den geniale Højstkommanderende, Niels Juel.

Om Niels Juel er der, historisk set, i Forhold til hans Bedrifter i Virkeligheden kun skrevet lidt, og selv skrev han, som en Historiker udtrykker det, »forbistret lidt«. Han var ikke en Pennens Mand, han var Handlingens, og vil man derfor have Begreb om, hvilke Egenskaber, der gjorde, at han saa at sige overalt havde en heldig Haand og bragte Sejren hjem, maa man slutte af hans Gerninger i Aarene 1676—77.

Om dem alle gælder det, at de præges af en hurtig og skarp Opfattelse af den foreliggende Situation, og en Jernvillie og Dygtighed til at mestre denne.

Hans første Bedrift var Gullands Erobring, som han udfører med forbløffende Hurtighed. Den 28de April ankrer Flaaden ved Gulland, næste Dag sættes Tropperne i Land, og den 1. Maj er Øen i hans Vold. Selv om Beboerne var de danske venligt sindede, maa

man dog beundre Niels Juels kloge Optræden og Udnyttelse af Forholdene og hans derpaa følgende Ordning af Øens Forsvar og Administration. Og heller ikke maa det glemmes, at medens dette blev udført, laa den svenske Hovedflaade ikke langt Norden for ham.

Gulland forlader nu Niels Juel den 16. Maj og faar under Bornholm Forstærkninger, ogsaa af 9 hollandske Skibe under Schoutbynacht Almonde, og holdt efter sin Instruktion gaaende mellem Bornholm og Rygen for at hindre svenske Troppeoverførsler til Pommern.

Imidlertid var den svenske Hovedflaade stukket til Sø, og igennem sine udsendte Fregatter faar han Underretning herom, og at denne er dobbelt saa stærk som hans egen Styrke. Hans Instruks bød ham ikke indlade sig i Kamp med en overlegen Styrke; det gjaldt jo om at afvente Tromps Ankomst med den hollandske Hjelpeflaade. Og sin Instruks følger han. Ingen har bedre Forstaaelse af, hvad der tjener Danmark til Bedste, men han vil paa den anden Side ikke give det Udseende af, at han paa Grund af Overmagten straks trækker sig tilbage. For ham gjaldt det øjensynligt om ikke alene at vise sine egne, men ogsaa de under hans Kommando staaende Hollændere, som han vidste var ham uvilligt stemt, at han var Manden, som ikke krøb i Skjul selv overfor en dobbelt saa stærk Modstander.

Den 25. Maj møder han Fjenden og fører nu en henholdende Kamp i 2 Dage, under hvilken han egentlig første Gang faar Lejlighed til at vise sig som den fremragende Søtaktiker, han er. Her studerer han sin Modstander; han ser, hvor daarligt den svenske Flaade holder sammen, han bryder igennem Linien og udmanøvrerer i det hele taget sin Modstander paa Vejen op til Sundet. Han erobrer 2 mindre svenske Skibe, sender Brandere mod Svenskerne og ankrer sluttelig indenfor Falsterbo, hvor Svenskerne ikke tør følge ham.

Lorentz Creutz gaar til Ankers ved Trelleborg og skyder »Victoria«, til Trods for at han har ladet den saa underlegne danske Flaade undslippe sig.

Skønt dobbelt saa stærk havde den svenske Flaade mistet 2 Skibe, kun Mørket havde reddet 5 svenske Skibe fra at falde i Fjendens Hænder, da Niels Juel brød igennem Linien, og frem for alt var denne nu blevet klar over, hvor slet ledet den svenske Flaade var.

2 Dage efter maatte Niels Juel afgive Overkommandoen til Cornelius Tromp; det maa have været trangt, naar han lige havde haft Lejlighed til at vise saa fremragende Føreregenskaber, men sit Ord til sin Konge tro underordnede han sig loyalt Tromp og skulde kun nogle faa Dage senere vise, hvad han duede til som Fører af Flaadens Avantgarde.

Efter Carl den XI's Ordre havde den svenske Flaade, som selv efter Tromps Ankomst var den dansk-hollandske overlegen, saavel i Antal af Skibe som i disses Størrelse, trukket sig tilbage til Farvandet ved Øland, dog stadig skarpt forfulgt af Tromp, som var gaaet let fra Falsterbo kort efter Svenskerne.

Det maa have været et pragtfuldt Syn denne

Tromps Forfølgelse af den svenske Flaade, og ikke mindst efter at Bornholm var passeret, og Forfølgelsen foregik i stiv Kuling under et Pres af Sejl. Hos Svenskerne sejlede man Bramstængerne over Bord, og et Par større Skibe knækkede Mærseræerne, hvad der giver et godt Billede af den haarde Sejlads for at løbe fra Danskerne. Som Fører af Avantgarden viser Niels Juel her sine Egenskaber som Manøvrist og Navigator, han kender aabenbart Farvandet, kniber ind mellem Svenskerne og Land og vinder den eftertragtede Luvposition.

Admiral Ugbla indsaa antagelig nu, at Slag ikke kunde undgaas, han affyrer en Bougkanon for at stoppe sine forreste Skibe, men til alt Uheld opfatter Creutz dette Signalskud som værende fra en Agterkanon, der var Signalet til at stagvende. Han giver selv Ordre til at skyde Signal for Stagvending, men i denne kæntrer Flagskibet »Store Kronan« i en haard Byge, idet Vandet strømmede ind gennem de aabne Batteriporte paa underste Batteridæk, som man ikke havde lukket. Lorentz Creutz og 800 Mand omkom. Ugbla overtog nu Kommandoen, men da han under Vendingen med sit Flagskib »Sværdet« kom for nær til »Store Kronan«s Vrag og derfor maatte kovende, blev Konfusionen almindelig, Ugbla, der forsvarede sig tappert i 1½ Time, maatte sluttelig stryge sit Flag og fandt her Døden, sprængt i Luften af en Brander.

Slaget ved Øland blev en Katastrofe for Sverige, den dansk-hollandske Flaade var nu Herre i Østersøen, de tyske Provinser overladt til deres Skæbne, og Vejen til Skaane laa aaben. Den 29. Juni fandt den danske Hærs Landgang Sted ved Raa, Syd for Helsingborg.

Men i Land stod Lykken ikke i det lange Løb de danske Vaaben bi, og her fandt 1300, til Flaadens Udrustning haardt tiltrængte Matroser, deres Død paa Lunds Slagmarker.

I Begyndelsen af 1677 blev Tromp, der efter Slaget ved Øland var blevet Elefantridder og Greve af Sølvesborg, sendt til Holland for at fremskynde Udrustningen af de Skibe, Generalstaterne havde lovet, samt hverve Matroser til Flaaden. Det maa have været en Lettelse for Niels Juel, da Forholdet efterhaanden var blevet meget spændt mellem Tromp og ham, og i det hele taget mellem Danske og Hollændere. Tromp nævner saaledes knap Juel i sin Rapport efter Slaget ved Øland, og dog havde han højst sandsynligt Juels Farvandskendskab og Sømandskab at takke for, at han vandt sin gunstige Begyndelsesposition.

Samtidig med at Svenskerne havde Fremgang i Skaane, sattes der nu stor Kraft paa den svenske Flaades Klargøring. Det gjaldt om at forene Gøteborgeskadren med Hovedflaaden for derefter at slaa den danske Flaade, inden Tromp var stødt til den med den i Holland udrustede Hjelpeflaade. Lykkedes det at forene de to svenske Flaader, var man den danske Flaade langt overlegen i Antal, og var først Niels Juels Flaade slaaet, kunde de pommerske Provinser undsættes og den danske Hær i Skaane afskæres.

Men et tog man ikke med i Beregningen, og det

var Niels Juel, og som altid før fulgte Heldet ham; han kom ved Tilfældets Magt og endda med overlegen Styrke over Gøteborgeskadren paa dens Vej gennem Store Bælt til Østersøen. Niels Juel var paa Vej til Kiel for at beskytte en Transport af münsterske Hjelpeetropper, da han paa Grund af Stille maatte ankre ved Gedser, hvor han fra København faar Meldingen om, at Gøteborgeskadren var i Store Bælt, hvor ogsaa den var opholdt af Stille og havde gjort Strandhugst paa Fyen. To Dage efter faar han Svenskerne i Sigte, men paa Grund af Mangelen paa Vind kommer Flaaderne først den 31. Maj om Aftenen i Kontakt med hinanden. Da det stadig var løjt, maatte Skibene bugseres af deres Fartøjer; først op ad Dagen kommer der Luft, saa Niels Juel kan forcere frem med sit Flagskib. Det er hans personlige Energi med at forcere frem, der i Virkeligheden sikrer Sejren ved Møen den 1. Juni. Svenskerne mistede 5 Skibe, hvoraf 4 indlemmedes i den danske Flaade, og Admiral Sjøblad med 1500 Mand bragtes til København som Krigsfanger. Denne Kamp fik sit Efterspil, idet 3 danske Skibschefer blev idømt Pengebøder og 2 hollandske kasserede for ikke at have gjort deres Pligt. Dette skal omtales for at vise, hvilke vanskelige Forhold Niels Juel havde at kæmpe under.

Selv om Niels Juel saaledes tildels havde forhindret de to Eskadrers Sammenslutning, var Situationen dog stadig i høj Grad prekær for Danmark, da Niels Juel, som med Flaaden havde taget Station mellem Stevns og Falsterbo, af sine Forposter den 29. Juni fik Melding om, at den svenske Flaade, ham overlegen i Antal og Kanoner, var under Opsejling.

Hæren havde lidt et fuldstændigt Nederlag under Stormen paa Malmø, og blev Niels Juel nu slaaet, var Hæren i Skaane i sin uheldige Stilling afskaaret fra Forbindelsen med København, og Sjælland laa aabent for Invasion.

Niels Juel melder nu om Forholdene i København, hvor Kongen imidlertid var fraværende. Man sender Broderen, Jens Juel, til ham med Oplysninger om Situationen, men i Hovedsagen var Niels Juel overladt til selv at tage Bestemmelse.

Som Situationen laa, var det i Virkeligheden et stort Ansvar, der her blev lagt paa Niels Juels Skuldre, og en Lykke for Danmark var det, at denne Situation traf en Mand, som ikke alene kunde løfte det, men af dette blev baaret frem til genial Handling. I sine tidligere Batailler havde Juel givet glimrende Beviser paa Mod, Udholdenhed og hurtig Opfattelse, Sømandskab og taktisk Blik, i Slaget i Køge Bugt er det, som alle disse Egenskaber koncentrerer, det er, som Gnisterne bryder ud i Flamme, Genialitetens.

Den 30. Juni blæste det svagt af S.S.V., den svenske Flaade gik let om Morgenen og holdt sig mellem Falsterbo og Møen for at tilbyde Slag i det mere aabne Farvand. Dette paavirker dog ikke Niels Juel. Først om Eftermiddagen gaar han let med Flaaden og holder for smaa Sejl gaaende mellem Stevns og Falsterbo. Han vil aabenbart have Svenskerne op i det snævre

Farvand, hvor han er kendt og kan udnytte sit Farvandskendskab.

Næste Morgen staar Vinden atter S.S.V. men friskere, og begge Flaader holder for Bb. Halse saa nærlig vestlig Kurs over mod Stevns, Svenskerne i den af Datidens Flaadechefer saa eftertragtede Luvposition. Den danske Flaade talte 27 Linieskibe og Fregatter, 3 Brandere og 8 Gallioter med 1412 Kanoner, Niels Juel havde sit Flag i »Christianus Qvintus« og førte Corps du bataille i Flaadens Midte, med de to Brødre, Admiralerne Marquor og Jens Rodsten som Førere af henholdsvis Avant- og Arrieregarden. Den svenske Flaade talte 30 Linieskibe og Fregatter, 6 Brandere og 12 armerede Skibe med 1650 Kanoner. Admiral-General Henrik Horn havde sit Flag paa »Victoria« og havde som Eskadrechefer Admiralerne Clerck og Wachtmeister.

Efterhaanden som Flaaderne nærmede sig Stevns, gik Vinden vestligere, og Kursen faldt herved af sig selv nordligere, men Niels Juel holder nu yderligere af og stævner ind i Køge Bugt, men dog nær til Land; Svenskerne følger efter og øjensynlig bange for at opgive Luvpositionen. Herved kommer Svenskerne for klos paa Land, og Linieskibet »Draken« tørnede paa Kalkgrunden.

At Niels Juel foretager denne Afholdning ind i Køge Bugt med Villie, synes indlysende, da han vide nærme sig sine i Løbet af Natten i Læ drevne Skibe, og ogsaa naar Hensyn tages til den Forstaaelse, han i tidligere Slag har vist af at udnytte Farvandet, og da han tiimed tilstræbte at trække Svenskerne ind i det snævrere Farvand.

»Draken«s Grundstødning blev af afgørende Betydning derved, at Horn nu begik den store Fejl at detachere 6 Skibe til at bistaa det grundstødte Skib, hvorved han i høj Grad svækkede sin Styrke.

Horn kovendte nu med sin Styrke for at komme ud i friere Farvand og trække den danske Flaade bort fra »Draken«, Niels Juel fulgte tilsyneladende efter, og begge Flaader holdt for Sv. Halse S.Ø. over. Samtidig beordrede han Marquor Rodsten til med de i Læ drevne Skibe, der nu havde sluttet sig til Arrieregarden, til at angribe »Draken« og dens Sekundanter i Læ af Krudtrøgen.

En Kovending med saa store Flaader tog Tid, op imod en Time, og denne benyttede Marquor Rodsten saa godt, at det af de ved »Draklen« forsamlede 7 svenske Skibe kun lykkedes 3 at redde sig til Malmø, hvor de den næste Dag blev et Bytte for den hollandske Hjelpeflaade.

Efter at dette var udført, tog Marquor Rodsten atter Plads med sin Styrke som Arrieregarde, et Bevis paa, hvor godt Niels Juel havde trænet sine Mænd, selv om det maa tages i Betragtning, at Vinforandringen, Vinden trak sig efterhaanden ul N.V., gjorde sit.

Denne Vindens Drejning gav iøvrigt Niels Juel Lejlighed til at udføre sin berømte Gennembrydning af Fjendens Linie, hvorved han afskar 7 af Fjendens Skibe og opnaaede Luvpositionen, og dermed var Fjendens Nederlag besejlet. Ved Tretiden om Eftermiddag

gen var Resterne af den svenske Flaade paa Flugt for den stive N.V.lige Vind mod Farvandet Nord om Bornholm og forfulgt af Niels Juel, som under denne Forfølgelse erobrede endnu et Skib fra Svenskerne.

Kampen havde været haard, Svenskerne havde kæmpet uhyre tappert, Niels Juel havde saaledes 2 Gange maattet skitte Flagskib, og Mandetabet var betydeligt større end vanligt i Datidens Søslag. Niels Juel mistede intet Skib, Svenskerne derimod 8 Linieskibe foruden mindre Skibe.

Dette er i Korthed Gangen i dette Nordens ubetinget mest berømte og mest interessante Søslag, Slaget i Køge Bugt, eller rettere som af Svenskerne kaldt ved Køge Bugt, da det fandt Sted udenfor denne. Niels Juel blev udnævnt til General-Admiral-Løjtnant og Elefantridder, en Medaille med hans Billede blev tildelt Skibschefer og Officerer, en Skuepenge til Minde om Slaget og Landets Frelse blev, som alt nævnt, slaaet, og hans Navn fløj Europa rundt som en af Tidens største Admiraler.

For os Danske har Niels Juel altid staaet som en af vore største Nationalhelte, ethvert Barn kender hans Navn, selv om det ikke som Datidens Danske dermed forbinder Navnet paa den, der frelste sit Land, hvad der burde være Tilfældet. For Flaaden staar han endnu den Dag i Dag som dennes ubetinget første Mand, ingen er siden naaet op paa Siden af ham. Det er ingen Overdrivelse at sige, at han er i Verdensformat, og at han som Taktiker var langt forud for sin Tid.

Sig det til Efterkommerne.

Gid Mindet om din Stordaad maa leve hos det danske Folk og vække det til Eftertanke og Forstaaelse af Flaadens Betydning for Danmark.

Hil dig Niels Juel og dine Mænd!

R. Brodersens
Bageri, Conditori og Rugbrødsfabrik
anbefales.
Nørregade 20. - Vejle - Tlf. 256.
Leverandør til Marinen.

Hans Fenneberg.
Bageri & Rugbrødsfabrik.
Fiskergade 11 - Vejle - Tlf. 680
Leverandør til Marinen.

B. Vendelboe.
Frugt, Grønt og Kartofler.
Havnegade 13 - Vejle - Tlf. 1910.
Leverandør til Marinen.

W. COOPS,
Havnegade 37 - VEJLE - Telefon 542
Skibsproviantering.
Leverandør til Marinen.

A/S KULKOMPAGNIET
HAVNEN — THISTED — TLF. 35. STATS. 2.
LEVERANDØR TIL MARINEN

BORNHOLMS MARGARINEFABRIK
TELEFON 216, — RØNNE, — TELEFON 599.
HOVEDOPLAG KØBENHAVN — HARALD PRIOR, BREDGADE 27.

Daglig friskkærnet Margarine i fineste Kvalitet.

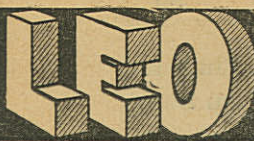
Forlang den overalt.

DANSKE LUFTKOMPRESSORER

„BOYER“ - LITTLE GIANT“

Nitte- og Mejselhamre — Boremaskiner

STORT SMAGFULDT UDVALG I GULD-
OG SØLVVARER TIL SMAA PRISER.
GULDSMED TELF. 2786
BAZARBYGNINGEN REBERBANSG. 7.

C. A. Colding
Nørregade 15
Stort Udvalg i Lædervarer.
Aalborg Telf. 588.

Aalborg nye Dampbageri,
Nørregade 16. - Tlf. 1968.
Rugbrød- Sigtebrød- & Franskbrødsbageri,
Leverandør til Marinen.

ÆGGERT CARSTENS,
AALBORG - TLF. 824 - 1624.
1ste Kl. Kød- & Fedevareudsalg.
Leverandør til Marinen.

SOPHUS E. JOHNSEN & Co
SKIBSHANDEL, DRAGENBERGHUS
Telegramadresse: Sejus. Telf. 2859, Riis Skov 157.
Medlem af Marineforeningen.
Alt som kan udføres fra Frilager.
HAVNEGADE 32, AARHUS

Bogbinderiet
Hjelmerstald 18 (fh. Frederikstov I)
Telefon 729
Alt til Faget henhørende udføres.

Kongelig Hof- Blomsterhandler
Leonard Abel.
Centrum Gøldsmedgade 2
Telefon Aarhus. 12154

Chr. Nielsen,
BAGERI & CONDITORI
Telf. 1080. Østbanetorvet 17. Telf. 1080
Leverandør til Marinen.

C. P. Schweigler, Bagermester,
Odensegade 25, Aarhus. - Tlf. 1461.
1. Kl. Wiener- & Franskbrødsbageri.
Leverandør til Marinen.

Andreas Skaarup, Aarhus.
Colonial- og Delicatessforretning.
Telefon 865, 866. Skolegade 29.
Leverandør til Marinen.

M. P. JØRGENSEN
JOMSBORG, AARHUS - Tlf. 389

1. Kl. Kød- og Fedevareforretning
Leverandør til Marinen.

N. M. Christensen,
Bager og Conditor,
ADELGADE 21-23. - ASSENS
Telf. 347. - Leverandør til Marinen.

L. P. Jørgensen,
Assens billigste
Kolonial- og Skibshandel.
Kun 1ste Kl.s Varer leveres.
Strandgade. Lev. til Marinen. Telf. 104.

Arbejdernes Fællesbageri,
ASSENS
Leverandør til Marinen.

Bogense Fiskesalg,
Fisk en gros & en detail.
Havnen - Bogense - Tlf. 206.

P. N. Pedersen,
Conditori & Café.
Østergade 8, Bogense - Tlf. 39.
Leverandør til Marinen.

Johs. Pedersen,
1ste Kl. Kød- & Paalægsforretning,
Adelgade 54 - Bogense - Tlf. 23.
Leverandør til Marinen.

Jørgen Rasmussen
Kolonial & Skibsproviantering.
Bogense. - Tlf. 130.
Leverandør til Marinen.

J. H. Christiansen,
1ste Kl. Blomster- & Grøntforretning.
Adelgade 98 - Bogense - Tlf. 69.
Leverandør til Marinen.

Faaborg Fiskeexport
Telefon 74.
Havnen.

Emil Hansen & Søn
Kødudsalg
fører kun Prima Varer.
Østergade 5 - Faaborg - Tlf. 40.
Leverandør til Marinen.

Faaborgs Herregaardsmejeri,
Kun 1ste Kl. Mejeriprodukter.
Leverandør til Marinen.

Brødfabrikken „Faaborg“,
A. J. ANDERSEN,
Priorengade - Faaborg - Telf. 585
Leverandør til Marinen.

Gartneriet „VIRKELYST“,
K. MADSEN
Frukt - Grønt - Kartofler - Buketter.
Grønnegade 7 - Faaborg - Tlf. 486
Leverandør til Marinen.

A. Jacobsen,
Wienerbageri & Conditori,
Torvegade 23, FAABORG. Tlf. 112.
Leverandør til Marinen.

Herman Agerup,
Strandgade 3, Faaborg. Tlf. 269.
Kolonial- & Skibsproviantforretning.
Leverandør til Marinen.

Vestfyens Kulimport,
Assens
Kul. Kokes, Briketter, Brænde.
Telefon: Assens 250
Leverandør til den kgl. danske
Marine.

JENSEN & OLSEN
ESBJERG JERNSTØBERI & MASKINFABRIK
MASKIN- OG SKIBSREPARATIONER
TELEFON 31. TELGR.-ADR. „THOR“

J. LAURITZENS KULFORRETNING A/S
KUL- & COKE-IMPORT
TELEGRAMADRESSE: »CARBONIA«
TELEFON NR. 113 & 828. EFTER KONTORTID 1718.
STATSTELEFON NR. 70. **ESBJERG.**

ESBJERG SKIBSBYGGERI
VED DOKKEN.
Telf.: Skibsbyggeriet 253. N. RAUN-BYBERG Telf.: Privat 1238.
Nybygninger og Reparationer udføres.
Lager af Materiel og Skibsinventar.

Faaborg Jernstøberi & Maskinfabrik
ved C. C. JENSEN anbefaler sig med
Skibsartikler.
Specialitet: Skibspumper. Forlang illustreret Katalog

R. MØLLERS Skibsværft,
Telefon 246 - FAABORG - Telefon privat 415.
Patent Ophalingsbeding, 450 Tons.

Lauritz Nielsen,
1ste Kl. Forretning i Vin, Kolo-
nial, Delikatesser, Cigarer & Ci-
garetter. Torvet 8, Faaborg. Tlf. 23.

Th. Lassen,
Frederikshavn. Tlf. 146.
1ste Kl. Kød- og Flæskeudsalg.
Leverandør til Marinen.

P. Schou & Co.
Skibshandlere.
Frederikshavn. Tlf. 12. Stats 17
Leverandør til Marinen.

Oscar Ehlert,
Danmarksgade 86, Frederikshavn.
Flæsk, Oksekød, Fedekalvekød, Røgvare.
Paalæg til billigste Dagspris.
Tlf. 678. Leverandør til Marinen.

BERNHARD LARSEN
Sct. Annegade 38
Helsingør - Telf. 833
Smør - Mælk - Fløde
Leverandør til Marinen.

SØREN ANDERSEN
Fruktcentralen
Helsingør - Telf. 689
Frukt - Grønt - Kartofler
Leverandør til Marinen.

CARL CHRISTENSEN
Toldbodplads 2
Helsingør - Telf. 916
1. Kl. Wiener- og Franskbrødsbageri.
Leverandør til Marinen.

Lauritz Nielsen
Skibsproviantering,
Havnen, Frederikssund, Telf. 8.
Grundlagt 1884.
Leverandør til Marinen.

N. PLOMBECK'S EFTF.
(Herm. Christensen.)
Algade 24, Holbæk, Telef. 242
1. Kl. Kød- og Flæskeudsalg.
Leverandør til Marinen.

A/S Arb. Fællesbageri
Tlf. Kontoret 806. Expeditionen 251
Dragerupsvej 13 Holbæk
Leverandør til Marinen.

Chr. Jensen
Skibsprovianteringsforretning
Holbæk gl. Havn
Telefon Nr. 969

Edv. M. Jensen
SKIBSPROVIANTERING
Holbæk nye Havn
Reel Betjening. - Billigste Dagspriser.
Lager af Skibsartikler - Udførselsv.: Tobak etc. etc.
Strandgade Telefon 355

Svend Andersen, Havnen 3,
Jens Andersens Eftf. Horsens. Tlf. 446
Slagter & Fedevareforretning.
Leverandør til Marinen.

Georg Jensen,
Havnen 5, HORSENS Tlf. 1125.
KOLONIAL - VIN - DELIKATESSE
Skibsproviantering.
Leverandør til Marinen.
Frukt- og Grøntforretningen

Marinus Nielsen,
Havnen, GRENAA Tlf. 235.
1ste Kl. Kød- & Fedevareforretning.
Lev. til Marinen. Medlem af Marineforeningen.
TH. THOMSEN,
Havnen, GRENAA Tlf. 181, Stats. 15.
Kolonial- og Skibsproviantering.
Leverandør til Marinen.

IMPORTKOMPAGNIET A/S

Tlf. 33 & 34, Kalundborg Stats. 13, Telegr.-Adr. Importico.

IMPORT AF KUL, KORN OG FODERSTOFFER, SPC. LANGWITH,
STORE OG NØDDEKUL TIL DAMP & HUSHOLDNINGSRUG -

Leverandør til Marinen.

Niels Wulffs Enkes Eft.

Kalundborg, Tlf. 345.

Skibsproviant og Stores

Leverandør til Marinen.

Chr. Norups Kødudsalg,

Skibrogade 45, Kalundborg.

Telf. 141. Privat Telf. 246.

Leverandør til Marinen.

H. Hansen,

Skibsprovianteringsforretning.

Trollegade - Kerteminde - Tlf. 87.

Leverandør til Marinen.

„Fiskesalg“, Kerteminde.

Havnen. Telf. 238. Stat 8.

Fisk en gros & en detail.

Leverandør til Marinen.

Laurits Andersen,

1ste Kl. Kødudsalg.

Vestergade 13 - Kerteminde - Tlf. 210.

Leverandør til Marinen.

M. Petersen,

1ste Kl. Kødudsalg.

Vestergade - Kerteminde - Tlf. 101.

Leverandør til Marinen.

Harald Henningsen,

1ste Kl. Blomsterforretning.

Frugt & Grøntsager.

Vestergade 3 - Kerteminde - Tlf. 395.

Carl Nielsen,

1ste Kl. Kød & Fedevarerforretning

Østergade 18 - Kolding - Tlf. 597.

Leverandør til Marinen.

P. THERS

Bageri, Konditori & Rug-
brødsfabrik anbefales.

Korsør. Telefon 86. Leverandør til Marinen.

Carl Hansen,

KORSØR, Telf. 7. Privat 373.

1. Kl. Kød- & Fedevarerudsalg.

Leverandør til Marinen.

Th. Rasmusens Sønner,

Stats. 15. KORSØR Telef. 106

Import af Kul & Kokes,
Korn & Foderstoffer.

Harald Fischer,

KORSØR, Telf. 96 - 104 - 339.

Kolonial - Isenkram.

Leverandør til Marinen.

KORSØR

KORSØR

A. H. Schrøder's

Kødudsalg

Telf. 72. Algade Telf. 72.

Leverandør til Marinen.

P. Larsen,

Frugthuset, Køge. Telf. 162.

Frugt, Grønt, Kartofler.

Leverandør til Marinen.

E. Bargsteen

KØGE Telf. 41.

Franskbrød & Rugbrødsbageri.

Leverandør til Marinen.

Køge Fiskehus,

Nørregade 8, Køge. Telf. 375.

Alle Slags fersk og røget Flsk.

Leverandør til Marinen.

Jul. Th. Petersen

Mønsterbageriet

TORVET 30 - KØGE - Telf. 294.

Leverandør til Marinen.

Peter Svendsen,

KØGE. Telf. 159.

1ste Kl. Kød- & Fedevarerforretning.

Leverandør til Marinen.

Knud Hansen,

Masnedsund, Tlf. Vordigb. 90.

1. Kl. Kød- og Fedevarerudsalg.

VORDINGBORG og MASNEDSUND

Kolonial, Cigarer, Tobak,

Vine og Spirituosa

i stort Udvalg anbefales.

Chr. Meilsøe,

1ste Butik ved Jernbanen og Havnen.
Telefon 499 Masnedsund

E. Petersen,

1ste Kl. Kød- & Paalægsforretning,

Østergade 16 - Middelfart - Tlf. 84.

Leverandør til Marinen.

J. Rask,

1ste Kl. Grønt- &

Blomsterforretning,

Algade 54 - Middelfart - Tlf. 237.

Skraa og Snus,

Cigarer og Cigarillos

Vih. Langes Fabr.

Slagelse.

Asbjørn Larsen,

Blomster- Frugt- & Grøntforretning.

Østergade 8. Middelfart. Tlf. 371.

Leverandør til Marinen.

J. Vestergaard,

Skibsprovianteringsforretning.

Middelfart. — Tlf. 230.

Leverandør til Marinen.

Hoë Hansen,

1ste Kl. Schweizerbageri,

Torvet 29 - MIDDELFART - Tlf. 34.

Leverandør til Marinen.

Bent Tybjerg,

Bager & Conditor,

Kongebrovej 29 - Middelfart. - Tlf. 287.

Leverandør til Marinen.

Fiskernes Fællessalg.

Fisk en gros & en detail.

Havnen - NYBORG - Telf. 416.

Leverandør til Marinen.

A. Justesen,

Bageri & Conditori.

Adelgade 9 - Nyborg - Tlf. 133.

Leverandør til Marinen.

Chr. Sørensen,

1ste Kl. Kød- Flæsk- & Fedevarer.

Mellemgade 20 - NYBORG - Tlf. 30.

Leverandør til Marinen.

H. Chr. Jensen,

Strandvejens Kolonialhandel,

Nyborg. Telefon 300.

Leverandør til Marinen.

Gotfred Petersen,

Strandvej — Nyborg. — Tlf. 134.

Skibsproviantering.

Kolonial og Delikatesse.

Leverandør til Marinen.

Nørresundby Maskinfabrik

& Jernstøberi.

Telf. 2335 Vestergade 41 Telf. 2335

MEYER & RICHTER

Alle Maskinreparationer udføres.

Sig det med Blomster!

R. Johansen,

Blomsterforretning,

Klaregade 3 - Odense - Tlf. 4970.

Blomster leveres over hele Verden.

Leverandør til Marinen.

M. Corneliusen,

Vestergade 4 - Odense - Telf. 1130.

Frugt — Grønt — Kartofler.

Leverandør til Marinen.

KRYGER

Hundested, Tlf. 75.

1. Kl. Bageri & Konditori.

Leverandør til Marinen.

K. Christensen,

1ste Kl. Kødudsalg.

Nørrebro 100 - Odense - Tlf. 2726.

Leverandør til Marinen.

A. L. Nielsen,

Randers — Tlf. 224.

Skibsproviantering.

Leverandør til Marinen.

N. Buch, Karolinegade — —
Randers, Tlf. 559.

Kødudsalg og Pølsefabrik.

Saltet & fersk Kød og Flæsk.

Fars & Pølser. Leverandør til Marinen.

Fr. Møller.

Nyt moderne Bageri & Conditori.

Ringsted. — Telf. 221.

Leverandør til Marinen.

A. Heides

Bageri & Conditori,

Østergade - RUDKØBBING - Tlf. 92.

Leverandør til Marinen.

P. Kroun.

Kød- & Paalægsforretning.

Kun 1. Kl. Varer føres.

Rudkøbing. — Telf. 348.

Leverandør til Marinen.

Hans Jensen jun.

1ste Kl. Kød- & Fedevarerforretning.

Østergade - RUDKØBBING - Tlf. 154

Leverandør til Marinen.

John Hintzes Enke,

Rønne. Tlf. 129.

Skibsproviantering.

Leverandør til Marinen.

Medlem af Marineforeningen.

P. SAXBERG,

HAVNEN, SKAGEN

SKIBSPROVIANTERING

Leverandør til Marinen.

Skive Kulkompagni A/S

Tlf. 302.

Leverandør til Marinen.

C. P. Lauritsen.

Import og Lager af alle Sorter

Kul & Cokes.

SVENDBORG Telef. 172.

Efter Kontortid 29.

Leverandør til Marinen.

AKTIESELSKABET DET ØSTASIATISKE KOMPAGNI

(The East Asiatic Company, Limited)

KØBENHAVN — Filialer: BANGKOK og SINGAPORE

— Egne Agenturer: Soerabaya, Shanghai, Hankow, Tsingtau, Tientsin Dalny, Harbin, Vladivostock, Seattle, San Francisco, Valparaiso, Durban, Johannesburg og Cape Town.

— Regelmæssig Rutebart paa Siam, Kina, Japan, Sydafrika, Australien, Java, Vestindien, Meksiko og Vestkysten af Nord- og Sydamerika.

— Import til Evropa af østasiatiske og andre oversøiske Produkter, Teak og andre Træsorter.

— Eksport til oversøiske Pladser af europæiske Produkter. — Skov- og Savmølle drift i Siam.

Alle nærmere Oplysninger erholdes ved Henvendelse paa Kompagniets Hovedkontor, Holbergsgade 2, København K.

STRÖMSNÄS JERNVÄRKS AKTIEBOLAG

DEGERFORS (SVERIGE)

— FREMSTILLER ALLE SORTER SIEMENS MARTIN STAAL & JERN AF FINESTE KVALITET —
SPECIALITETER: KEDEL- & SKIBSBYGNINGSMATERIALE TIL KRIGSSKIBE

REPRÆSENTANTER:

V. LÖWENER VESTERBROGADE 9 B. - KØBENHAVN B.
TELF. C. 7885. TELEGR.-ADR.: STAALÖWENER

DET OVER HELE VERDEN ANERKENNTE

ORIGINALE DANNEMORASTAAL

FREMSTILLES AF

GIMO-OSTERBY BRUKS A/B DANNEMORA

ALLE SLAGS LEGEREDE OG ULEGEREDE DIGEL-
STØBESTAAL. SÆRLIG SPECIALLEGEREDE STAAL
— — — FOR SKIBSBYGGERIVÆRKTØJER — — —

LEVERES OMGAÆNDE — FORLANG TILBUD

TELEGRAMADR. „DANNEMORAVERKEN, ÖSTERBYBRUK“

KRIGSMATERIEL

KANONER TIL SØ
OG LANDFORSVAR,
PANSERPLADER,
PROJEKTILER.

Bofors

LUFTBEHOLDERE
TIL TORPEDOER M.M.

ALLE SLAGS
SMEDEGODS OG
STAALSTØBEGODS

A.-B. BOFORS. BOFORS.

F. E. WEBER & SØNNER

Kgl. Hof Forgyldere

St. Kongensgade 36-38 - Telefon Palæ 826

Forgylde Møbler — Spejle
Trælysekroner og Lampetter.

Specialitet: Indramning og Restaurering af gamle
Kobberstik og Malerier.

Peter Sørensen,

Fedevareforretning,

Falkonerallé 120. Tlf. 659.

Leverandør til Militær Afd.

Tegn en Annonce

i

»Under Dannebrog«.

CIGARFORR. GERNER

A. Hansen, ny Indehaver.

Ny Kronprinsessegade 19. Tlf. Palæ 2662 v.

Alle førende Mærker i Cigarer og Vine
anbefales de ærede Medlemmer.

Slagtermester

VILHELM HANSEN,

Kontor: Colbjørnsgade 14.

KØD EN GROS

Telefon 15847.

Brug Acetylgas paa Staalfasker.

Altid klar til Brug.

Mindre Iltforbrug.

Ren og kold Gas.

Jydsk Ilt- & Acetylgasfabrik A/S.

Horsens. — Telefon 750 - 751 - 752.

TELEFONER:

Centr. 72 (10 Ledn.)

Statstelefon 13

Telegram-Adr.:

HANSEN

KØBENHAVN

Amaliegade 35.

C. K. HANSEN

DAMPKIBSREDERI

Dampskibs-Ekspedition, Klarering, Havari-Agentur.
Befragtning, Køb og Salg af Damp- og Sejlskibe.

Korresponderende Reder for Dampskibsselskabet „Dannebrog“.

Bunkerkul-Afd. Telegr.-Adr.: Bunkerdepot.

KØBENHAVNS-BUNKERKUL-DEPOT

Prima Kvaliteter. Ingen Udgifter. Hurtig Ekspedition.

SEE FABRIKS AKTIEBOLAG

SANDVIKEN (SVERIGE)

PRIMA KOLDTRUKNE SØMLØSE RØR AF JERN og STAAL
TIL DAMPKEDLER FOR KRIGSSKIBE. TIL BYGNING AF FLYVEMASKINER OG TIL FLYVEMASKIN-
AKSLER MED ca. 110 kg. pr. mm² BRUDSTYRKE.

REPRÆSENTANTER:

V. LÖWENER

TELEFON C. 7885

TELEGR.-ADRESSE: „STAALÖWENER“

VESTERBROGADE 9 B. KØBENHAVN B.

CHAMPAGNE

Louis Roederer, Reims

Leverandør til Hans Majestæt Kongen af Danmark
Grand vin sec Extra dry. Carte Blanche 1906 Extra dry,

FITTINGS
+GF+

P. E. Ehrhardt
Studestr. 7. Tlf. 1793
Trukne Rør, G. F.
Randfittings samt
alle tekniske Ma-
skinartikler.

Carl F. Petersen
Gasværksvej 9

København V.

Telf. C. 1138.

VÆRKTØJ - MØBEL- & BYG-
NINGSBESLAG EN GROS.

POUL HOLM

11. Silkegade 1^a.

Sports-Beklædning, Støvler og Sko.
Størst Udvalg, billigste Priser.

Scandinavian Steel &
Shipping Agency

v/ A. TH. POULSEN

Telf. 14 150 — 14 151, — Toldbodvej 40.

Alle Mejeriprodukter.

1ste Klasses Varer.

E. Thørn, Borgergade 144.

Telefon Palæ 695.

Cigarer, Cigaretter og Vin,

M. PETERSEN,

Gernersgade 5. . . Tlf. Palæ 398.

NB. Lotterikollektion.

Rylander & Rudolphs

Fabriks A. Bol.

Generalagentur:

Nytorv 5. Köpenhamn.

Försälja torrelementer, telefonkel
och dynamoborstar, lämpliga för alla
i marknaden förekommande appa-
rater och maskiner. Begär offert.

Forlang hos Deres
Købmand

Den fineste Spiseolie

ATKA OLIE

Asiatisk The Compagni

Aktieselskab

V. MAALE,

Blomster- & Kranshandel

Telf. Øbro 4320.

36, Østerbrogade 36.

Leverandør til Forbrugsforeningen.